

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
József-körút 18.

Főszerkesztő: **VÉSZI JÓZSEF.**
Felolós szerkesztő: **BRAUN SÁNDOR.**
Kiadja: **A SZERKESZTŐSÉG.**

Égész évre 28 k., (14), 1/2 évre 14 k., (7), 1/4 évre 7 k., (3.50), egy hónapra 2 k. 40 fillér, (1.20 frt).
Egyes szám Budapesten 8, vidéken 10 fillér.

Állami gyógyszerárak.

Budapest, augusztus 3.

A közigazgatás egyszerűsítésével minden vonalon újabb tervek merülnek fel s ezek közé tartozik az állami gyógyszerárak beállítása és a jelerégi mindkét jogi minőségű — real- és személyjogo — gyógyszeráraknak megváltása. Véges emberi elmélés nagyon bajos megérteni, hogy ha valamely intézmény keretében egy nehezen mozgó apparátushoz még hozzácsorítunk egy még nehezebben működő részletet, miként lesz az ott végzett munka egyszerűbb?

„A gyógyszerészet államosítása“ cím alatt a Budapesti Napló július hó 21-én megjelent számában nagyérdékű cikk látott napvilágot, melynek szokatlan és jóleső hatása volt gyógyszerészi körökben, mert az első eset a sajtóban, hogy nem ellenséges és vitakozásra nem alkalmas modorban tárgyalja a kérdést, hanem objektíve szól a dologhoz.

A gyógyszerészet és a gyógyszerészi kar ügyeinek rendezetlensége már egy évtized óta komoly gondokozásra indította a kormányköröket és azóta minden kormány, legalább egyszer egy évben, szóba is hozta az országgyűlésen és nem mulasztotta el ezt a közegészségügyhöz szorosan tartozó ügyet úgy tárgyalni, hogy azt lehetett gondolni és várni, hogy annak szanálása már elengedhetetlen. Ezzel azután aludt az ügy ismét egy esztendőig.

Előrebocsátom, hogy első sorban maguk a gyógyszerészek üdvözölnék a rendezés szándékát legmelegebben és kivételét mielőbb óhajtanák, de nem abból a szempontból, mely a cikk szellemén átvonul, t. i. a rendszer tartathatatlansága és abból az okból, hogy csekély tőkével rendelkező gyógyszerészeknek megközelíthetlenné teszik az önállóságot a gyógy-

szertáraknak magasán tartott árai. Ha ez ok volna, úgy mondhatnók, hogy a gazdatisztnak földbirtokossá és a kereskedelmi akadémiát végzett embernek legalább is bankárrá kell lennie.

A gyógyszerészek anyagi helyzetének kérdése az, amely már valamiképpen — ha államosítás által is — gyors segílyre szorul. Egyik pálya sem, csak az orvosi mutat fel oly rohamos anyagi visszaesést, mint a gyógyszerész; ma még lehetőleg titokban tartják nehézségi helyzetüket, mivel restellik, hogy a tönk szélre jutottak. Ki tudja azt, hogy a múlt évben is 54 gyógyszerész állott oly ponton, hogy csődöt kérjenek ellenük? Sikerült a csődöt kiegyezéssel elkerülni s a nagy közönség nem vehetett róla tudomást, de a ténylet letagadni nem lehet.

Ez a nehéz és már elviselhetetlen helyzet főleg a városok gyógyszerárait sújtja, mert a titkos szerekkel és különlegességekkel való visszaélés, a droguisták térfoglalása és a betegsegélyző-egyesületek követelése éppen a városokban tették kétségessé a gyógyszerárak forgalmi biztonságát és a befektetett tőke biztos kamatoztatását. Az orvosok megélhetését ugyanezek az okok tették kétségessé.

Nagy dicsőségünkre válnék, ha itt született volna egy Colbert, ki megelőzte volna a világ összes országában a gyógyszerárak államilag hasznosítható kérdésének megoldását; de valószínű, hogy más országoknak is vannak gondolkodó elméi, kik e tárgygyal foglalkoztak és a részletekben oly nehézségekre bukkantak, melyek a kivitelnél, a már bizonyosnak látszó jövedelem helyett, a kiadásokat néhány millióval szaporították volna. Vegyünk egy klasszikus példát: A kolozsvári orsz. Karolina-kórház évi 14000 koronát kitevő gyógyszerészükségletét mindig a kolozs-

vári gyógyszerészek szállították és pedig minden gyógyszerár felváltva két hónaponként; nagy engedelményeket tehettek, mert sem külön helyiséget, sem külön személyzetet nem kellett tartaniok. Megírnyelte ezt az ottnai tudományegyetem s ajánlatot tett a közoktatási miniszternek, hogy ha elveszi a szállítást a gyógyszerészeketől s az egyetem részére államköltségen gyógyszerárt állít, nagyobb kedvezményvel több haszna lesz az államnak, e mellett tanítási célt is fog szolgálni. Ki van ott mutatva, hogy kevesebb lesz a kórház gyógyszerkiadása évenként mintegy 500—1000 koronával, mert a nyers gyógyszereken kívül szükséges kiadásokat nem a kórházi, hanem az egyetemi kiadások között fogják elszámolni. Így lehet azután port hinni az ország szemébe, hogy mily derekasan bevált a házi kezelés; ki keresne egy kórház személyi és dologi kiadásait egy más fejezet alatt az országos költségvetésben?

De folytassuk tovább. A kórház gyógyszereszeire az ország mai kiadása 14.000 korona a kolozsvári gyógyszerészek által szállítva; a házi kezelés behozatala esetén a beruházásra, a négy alkalmazott fizetésére, nyers gyógyszerek beszerzésére és egyéb kiadásokra 20,720 korona szükségeltetik. A négy alkalmazott fizetni fog állami adóban 113 koronát, közönségi adóban semmit, míg ma nyolc gyógyszerész 4800 korona állami és közönségi adót fizet. Körülbelül így áll az arány minden házi kezelésnél. Hol van itt az előirányzott 40 százalékos haszon?

Felhoztam ezt a példát, mivel az említett cikk egész tenorja: az állam részére jövedelmi forrást szerezni. Az egészségügyre származható előnyről vagy hátrányról nem szól semmit. Azt azonnal felfedezi a cikkíró, hogy államosítás esetében az állam jövedelmei

REGÉNY

SZEGÉNY EMBEREK.

(Foma Gorgyjejev).

Írta: GORKIJ MAXIM.

(36)

— Honnan tudja ön, hogy mi van az én szivemben?

— Látom. Én mindent látok, mert már régóta élek. Oh Istenem! Milyen régóta élek én már. A fák megnőtték azóta, ki is vágták őket, házakat is építettek belőlük azóta. A házak is rozogák már és én mindezt láttam és még mindig élek. S ha olykor végigtekintek az életemen, azt gondolom, hogy lehetséges-e, hogy egyetlen ember ilyen sokat tehet? Lehet-e, hogy én mindezt átéltem?

Az öreg szigorúan nézett Fomára, a fejével integetett s hallgatott.

Csönd volt. Az ablak előtt, a háztetőn sissett valami. Alulról fölhallatszott a kerekcsikorgása és az emberek beszéde, az asztalon álló számvár csöndesen duruzsolt. Ananij a teás üvegeket nézte, a szakállát simogatta s hallani lehetett, hogy a melle zihál, mintha valami mozgott volna benne.

— Nehezedre esik, ugy-e, apád nélkül élni?
— Megszokom lassanként, — felelte Foma.
— Gazdag vagy s ha Majakin meghal, még gazdagabb leszel. Mindent rád hagy.

— Nem kell.
— Hát mit csináljon vele? Egyetlenegy leánya van s azt te fogod elvenni. Nem baj az, hogy tejestvéred. Jó is volna, ha megösnél. Egyebet ugysem tehetsz. Ugy-e, sok asszonyval van dolgod?

— Nem.

— Nem? Ejnye! A kereskedő fajta kihál. Egy erdőszé azt mondta nekem, hogy régente minden kutya farkas volt s csak később iett belőlük kutya. Így van velünk is, — nemokára mi is kutyák leszünk. Műveltek leszünk, ujforma kalapot fogunk viselni s mindent meg fogunk tenni, hogy régi formánkat elveszítsük. Ugy lesz, hogy senki sem fog megkülönböztetni tudni másoktól. Most az a divat, hogy a gyermekeket gimnáziumba küldik. A kereskedő, a nemes, a polgár mind egyforma lesz. Ugy nevelik az embert, mint a fát, csupa egyformára. Hát mire való ez? Ezt nem érti senki. Az egyik fahasáb is különbözik a másiktól, de az egyik embert éppen olyan formára gyalulják, mint a másik embert. Nemokára vége lesz mindennek. Ötven év mulva senki sem fogja elhinni, hogy én, Ananij, éltem a világon — senki. S hogy én, Ananij, senki mástól nem félttem, csak az Istentől. S hogy én valamikor paraszt voltam s két hold földem volt, öreg koromban pedig tizenegyszer hold földnek, erdőnek s két millió rubelnek vagyok a tulajdonosa.

— Mindig a pénz! — mondta Foma elégedetlenül. — Mi öröme van benne az embernek?

— Hm! — mormogott Ananij. — Rossz kereskedő lesz te belőled, ha még most sem ismered a pénz hatalmát.

— Hát ki ismeri? — kérdezte Foma.

— Én — felelt Ananij meggyőződéssel — és minden okos ember. Majakin is ismeri. Pénz? Nagy dolog az, öcsém! Gondold csak meg, hogy mi minden van abban. Hogy az tele van emberi erővel és emberi észszel. Ezer meg ezer ember fekteti bele az esztét. Te pedig beledobhatod a kályhába s nézheted, hogy hogyan ég. Ebben a percben fogod érezni, hogy milyen hatalmas vagy.

— Ilyet csak nem teszünk.

— Mert ostobák vagyok. A pénzt mindenki

üzletekbe fekteti, az üzletek kenyeret adnak a népnek, te pedig ura vagy ezeknek az embereknek. Mi végre teremtette Isten az embert? Hogy az ember imádkozzék. Az Isten egyszer unatkozott, mert egyedül volt s akkor teremtette az embert. Kedve támadt ahhoz, hogy hatalmas legyen. Mivel pedig az embert a maga képeire teremtette, az ember is hatalmas akar lenni. És mi más az, ami hatalmat ad, ha nem a pénz? Így van? Nos, hoztál pénzt?

— Nem — felelte Foma. A sok beszédétől fájt a feje s örült, hogy végre a tulajdonképpeni tárgyra tértek.

— Miért nem? — kérdezte Ananij szigorúan s összeráncolta a szemöldökét. — Itt a terminus, fizetnetek kell.

— Holnap megadjuk a felét.

— Miért csak a felét? Az egészet akarom.

— Magunknak is nagy szükségünk van rá.

— Hát nincs? Nekem is kell.

— Várjon.

— Nem várok. Nem vagy te olyan, mint az atyád volt. Az ilyen gyereknépség sohasem megbízható. Egy hónap alatt tönkretelhet az üzletedet s akkor én bontal ütöhetem a pénzem nyomát. Holnap fizess ki az egészet, ha nem fizetsz, óvatlatom a váltódat. Én hamar végzek.

Foma figyelmesen nézte Ananijt s csodálkozott. Ez már nem volt az az öregember, aki látnoki arccal beszélt az ördögről. Arca, szeme egészen megváltozott; most keményen nézett, ajkain kegyetlen mosolygás látszott s az orrán levő erecskék mohón reszkettek. Foma belátta, hogy ez az ember nem fogja kímélni, ha nem fizet pontosan s attól félt, hogy az üzlet jó hírének ártani fog, ha a váltókat óvatolják.

— Ugy látszik, nem megy nagyon jól az üzlet? — kérdezte Ananij nevetve. — Mondd meg hát őszintén, hova szórta az atyád pénzét?

(Folytatása következik.)

mindent biztosítanak. Igazságosan belátja, hogy a törvénytelen ségek és visszaélések elűrése az állam jövedelmét illuzóriussá teszik; rögtön rámutat, mit és hol kell első sorban rendezni és betölteni. Már ebben a belátásban is a gyógyszerészekre előny van, mivel eddig senki el nem hitte nekik, hogy a titkos szerekkel és különlegességekkel való visszaélések megrontói a helyes és tudományos gyógykezelésnek, az orvosok existenciájának, kizsebelése a beteg emberiségnek; a gyógyszerártárak és orvosokat már majdnem szükségtelenné teszik. Ha ezt a szabályozást akkor meg kell tenni az államnak a saját és az egészségügy érdekében, miért nem teszi most meg, miért kell a rendezésnek addig várnia? Ha veszélyesek lesznek ezek az állami gyógyszerártárak, nemkülönben azok a jelenlegiek is. Azonban ne vegyük a veszélyt abból a szempontból, mely a gyógyszerártárak forgalmi viszonyait érinti, hanem vegyük államérdekből, mely a közegészségügy javítását célozza. E titkos szerek és különlegességek mindegyike egyháromad aron elkészíthető gyógyszerártárakban orvosi vény alapján, miért van megengedve mégis az, hogy a közönség háromszoros ár fizessen érte?

Ha komoly az államosítási terv a kormányánál, már előre szaktanácskozást kell összehívni, hogy a főbb vonások tisztáztassanak, mert könnyű csak úgy odavetni: államosítsunk! A részleteknél oly legyőzhetetlen nehézségek állhatnak elő, hogy meg kell állni az első lépésnél. Mindjárt homályos a cikknek az a része, mely a megváltásról úgy szól: „Az állam kötelezi magát a megváltásra, a gyógyszerész pedig arra, hogy az államnak tovább kezelje a gyógyszerártárát.” Miként kezelje? Hátha nem akarja kezelni? Ha nem akar volt tulajdonában másnak, még az államnak sem, szolgálja lenni? E helyen érdemes egy kissé gondolkodni arról is, hogy kivánatos-e az országba, ha az eddig saját lábán járó s majdnem független elemből álló osztály államhivatalba kényszerítették? Egy része örülni fog, hogy az édes állami kenyert ehéti, de bizony sokan lesznek, kik nem fogják beadni derekukat; lesznek magánzók a köz- és egészségügynek mérhetetlen kárára. Hová lesz már most elraktározva az a divatos panasz, azelőtt ilyen nem volt, hogy a kevésbé pénzü nemzedék nem tud gyógyszerártárhoz jutni? Jogos panasz ez ma, ha elgondoljuk, hogy államosítás esetén csak alkalmazottjai lesznek az államnak, de önállóan gyógyszerártárt, mint tulajdost soha sem fognak bírni? Most még mindenki előtt megvan a remény és a lehetőség, akkor az teljesen ki lesz zárva. Árt-e az államnak vagy az egészségügynek, ha pénztelen ember nem tud gyógyszerártárt szerezni? Másfelől is jogos panasz lehet-e az, midőn az egyetemet végzett gyógyszerész azonnal alkalmazást nyerhet 2400 koronával felérő ellátás és fizetéssel? Melyik pálya az, melyen 22—24 éves korban úgy honorálják egy fiatal ember munkálkodását? Egyedüli jogos panasz az, hogy nyugdíjalap nincs; ezt kellene megteremteni és kötelezőleg elrendelni.

Az államosítás szigorúan vett pénzügyi része nagyobb nehézségekre nem ütköznék, csak első sorban a rendezés alapját az igazságot kell elfogadni. Ha valaki közjegyző előtt kötött szerződéssel kimutatja, hogy mi aron vette meg gyógyszerártárát, az összeg neki feltétlenül megadandó. Előttérbe lép itt az a kérdés, hogy az új jog birtokában lévő gyógyszerészek mily kárpótlást nyernének? Az állam ingyen adta, tehát csakis a felszerelést és beruházást volna hajlandó megfizetni, csak hogy az a család, mely addig jóléthez szokott, csekély kárpótlási összegével földönfutó lehet. Nehéz lesz ez a kérdés!

Számításba kell még venni azt az esetet is, hogy mi történik azokkal, kik egy rossz és elhanyagolt gyógyszerártárt vettek olcsó aron s azt — mondjuk, tíz év alatt — szorgalommal és áldozatokkal a régi forgalmának két-háromszorosára emelték, tehát nagyonu-

kat gyarapították? Ezek más kárpótlást ne nyerhessenek, mint a szerződésben kisebb összegű? Méltányos és igazságos lenne-e ez?

Már előbb említettük, hogy az államosítás jövedelmét hajtó pénzügyi művelet lenne; ez esetben kell, hogy az állam a gyógyszerártárak számát csökkentse. Ha szükség lenne is, nem lesz államérdek, hogy valahol gyógyszerártárt nyisson, mivel az alkalmazandó személyzet a kinálkozó jövedelmét felemésztené, sőt oda fog törekedni az állam, hogy kiadásait összebbvonja. Például: Budapesten a Kerepesi-úton a ma fennálló négy gyógyszerártár helyett elég lesz egy; a Váci-körúton a mai három helyett egy és így tovább, mert a bérösszegben és a személyzetben csak így tehet megakaratásokat. Ezután jön a legnehezebb rész: a házi kezelés. Hogy lehetne ez pénztáros és ellenőr nélkül?

Lenne még a bérbeadási rendszer. A bérletek árverésre bocsáthatnának s lesznek bizonyára nagy ígéreték; de arról is kell gondoskodni, hogy a bérlő kötelezettségének eleget is tehessen; az állam nem engedheti meg, hogy minden néven nevezendő nyitott üzlet zuggyószertár lehessen. Ha pedig a bérleti rendszer lépne életbe, okos dolog lenne-e akkor államosítani?

Van más mód a mai állapotok megváltoztatására:

1. Ne osztogasson az állam ingyen pénzért erő jogokat.

2. Váltaná meg a gyógyszerártárakat mai jogszerű tulajdonosaikkal.

Ha egy gyógyszerártár megnyitási napján 10—20—30 ezer koronát ér az egyesnek, ér annyit az államnak is, adja el az állam, s a vételért fordítsa a közegészségügy fejlesztésére. Mily visszás állapot az, hogy ha egy gyógyszerész készpénz-vagyona takarékpénztárban van elhelyezve: az tulajdona; ha azonban ezen a pénzen egy személyjogi gyógyszerártárt vesz, közjegyző előtt kötött szerződéssel, kifizeti az államnak a törvény szerinti ár-illetéket: ha az állam akarja, vagy ha meghal az illető, a szerzet és megadózott gyógyszerártár nem a család tulajdona! Vagy még életében is elveheti tőle, t. i. államosítás esetében. Azt hozhatnák fel ellenem, hogy ne fektesse be pénztét ily kétes vállalatba, erre csak azt felelem: mit tegyen, ha már gyógyszerész lett? Vagy ne engedje meg az állam az eladást és megvételt, vagy pedig, ha megengedte, ismerje el a tulajdonost. Ha a gyógyszerártár az államé, nem adhattam el, ha pedig eladhattam, csak az erőszak állíthatja, hogy nem a magamét adtam el.

Nagy teret venne igénybe, még bővebben folytatni e tárgyat, a további részletek megvilágítása és bővebb fejtegetése inkább a kormány által összehívandó szaktanácskozásban lenne tárgyalható. Az ügy annyit megérdemel, hogy komolyan foglalkozzanak vele a minisztériumban és az ország gyógyszerészei is; ne legyen azonban tisztán csakis az az alapeszme, hogy az állam hasznosítsa a gyógyszerártárakat az állampénztár javára, de legyünk tekintettel az ország egészségügyére is.

Tanács József
gyógyszerész.

BELFÖLD

A közigazgatás egyszerűsítése. A belügyminisztérium kodifikáló-osztálya tudvalevőleg a községi és vármegyei, valamint a gyámügyi és közigazgatási bizottság előtti ügyvitel egyszerűsítése tárgyában öt tüzetes javaslatot dolgozott ki. Ezeket a javaslatokat aztán egy szaktanácskozmány felülbírálta. Néhány kisebb módosítás leszámításával, lényegesebb változást nem tettek a javaslattervezeten, amelyről az összes hozzáértők a legnagyobb elismeréssel nyilatkoztak. A belügyminisztériumban most készítik el a rendeletek végleges szövegét és, mint értesülünk, a munkának vége felé járnak, úgy hogy körülbelül október elején az egyszerűsítési rendeleteket a végrehajtás céljából közzé fogják tenni.

Küldöttség a pénzügyminisztériumban. Midőn Korpona város adóhivatalát kapott, arra kötelezte magát, hogy ingyen helyiséget ad a hivatalnak és most, midőn új városházat felépítette, abban készített helyet az adóhivatalnak is. Azonban az adóhivatal nem tartja az helyiséget megfelelőnek és nem akar eddigi helyéről elköltözni. Hogy a céltalan pazarlásnak véget vessenek, Plachy Gyula polgármester élén egy küldöttség tisztelt a pénzügyminisztériumban. A küldöttség Lukács miniszter távollétében Gränsenstein államtitkár tagadta. A küldöttség azt kérte, hogy a miniszter az adóhivatalt helyeztesse el a városbázába, hogy a város az adóhivatal eddigi helyiségeit értékesíthesse. Az államtitkár megígérte a kérés teljesítését.

Új petelő. Ipolyságról írják a Pol. Ért.-nek, hogy a szakaik kerületben a napokban megejtett választás alkalmával kisebbségben maradt Konkoly-párt ismét petícióval készül megtámadni Jakaff István mandátumát azon az okon, hogy a képviselő a fuvarokat előre kifizette azzal a nyilvánvaló céllal, hogy rá szavazzanak.

KÜLFÖLD

A cukorkérdés. Az orosz távirati ügynökség jelenté: Tudomásunk van róla, hogy az orosz pénzügyminisztérium az idegen hatalmaktól negatív választ vár a brüsszeli cukorkonvenzióra való nyilatkozatára, mert meg van győződve, hogy az idegen hatalmak adotti esetben saját előnyüktől és nem a jogtól vezéreltetik magukat. Ha az orosz kormány ily válaszokat kapott újból ki fogja jelenteni, hogy az orosz cukorvámjának felemelése a szerződés megsejteszéseknek tekinti és ezért a maga részéről, mielőtt ily emelés megörtönnék, nem fogja magát kötelezettnek tekinteni arra, hogy a szerződés intézkedéseit figyelembe vegye oly esetben, midőn az azoktól való eltérést előnyösnek fogja látni. Ami azután ennek a nézetnek gyakorlatban való kifejezését illeti, az orosz pénzügyminisztérium nem szándékozik általános intézkedéseket tenni az összes hatalmakra vonatkozólag. Minden egyes esetben figyelembe fogják venni, hogy mi előnyösebb Oroszországra nézve; de határozott tudomásunk van róla, hogy első sorban a tor vármájának jelentékeny felemelését tervezi, továbbá néhány oly cikk vámjának a felemelését, amelyeket különösen szindikátusok hoznak be a nyugoti országhatárou.

A franciaországi kulturharó. A francia kormány folytatja a kongregációkról szóló törvény erőly végrehajtását, miközben értékes támogatást kap a szocialistákban. A szocialista csoportok ma is tüntetést rendeztek a törvény mellett. Délután vagy kétezer gyülekeztek a városbázterén és a Pantheon-terén és a Maubert-terre vonultak, hogy Etienne Daudet szobor előtt a kongregációkról szóló törvény végrehajtása mellett tüntessenek. A tüntetők az internacionálét énekeltek. A rendőrség vagy ötven főből álló kisebb csoportokban engedte őket a szobor előtt elvonulni, ahol azt kiáltották: *Le a callote-tal! Éljen a köztársaság!* Beszédet tartását nem engedték meg. Egyegyed 5 óraker a tüntetés véget ért, de előbb utcai suhanok betörték a fürstenberg-utcai kolostoriskola ablakát. A rendőrség elűzte őket és elfogott egy Libertadból jött anarkistát. A tüntetés után a Societe Savanta épülete előtt antiklerikális gyűlés volt. Tourgnol képviselő kijelentette, hogy a kamara egygyűlése után indítványozni fogja az összes kongregációk felszámolását és a konkordátum felmondását. Reméli, hogy ezt az indítványt az összes köztársasági képviselők támogatni fogják. A gyűlés tetszéssel adózott a szónoknak.

Firminj, augusztus 3.

Midőn tegnap egy rendőrbiztos egy kongregacionista intézet a tájára pesécsét tett, egy plábéns leszakította a pesécséket, kijelentve, hogy a ház az ő tulajdona. Egy asszony szidalmazta a biztost. Mind a kettőt bíróság elé állították.

Páris, augusztus 3.

Dienne, Isere és Ain megyékben a kongregacionista intézetek bezárása incidens nélkül ment végbe.

A nemzetközi békebíróóság. Örvendetes jele a kultúra haladásának, hogy a nemzetközi összecsörrenések új részét nem háborúval, hanem választott bíróság útján intézik el. Az ily esetek egyre szaporodnak. Egy bávelei újság összegyűjtötte azt a tizenhét esetet, amelyekben nemzetközi bírói ítélet szűntette meg a viszályt.

Az amerikai Egyesült-Államoknak konfliktusa volt Szalvador köztársasággal, egy kereskedő-társaság sérelme miatt; a választott bíró ítéletében mindkét fél megnyugodott. Nagy-Britannia és Brazília guyanai határát bíróság rendezte, valamint Chile és Argentína határát is. Olaszország Peruvál a kereskedelmi szer-

zödé magyarátán különbözött össze; ebben az esetben a bíróság döntött. Nagy-Británia és a német birodalom a Togo mögött esterülő vidéken viszálykodott, míg választott bírő nem szolgáltatót igazságot. Nagy-Británia és Franciaország az Arany- és Elefántcsont-partvidéken zörrent össze. Bolívia és Peru egész sereg gazdasági kérdés miatt viszálykodott, Franciaország és Chile a guano-bányászat miatt veszekedett. Nagy-Britanniának Törökországgal Aden vidékének a rendezése, az Egyesült-Államoknak Mexikóval a Pina-alap, Nagy-Britanniának és Olaszországnak a szudáni határ, Nagy-Britanniának és a német birodalomnak a Viktória-tó nyugati partja, Nagy-Britanniának és Hollandiának Brit- és Holland-Guayana határa, Nagy-Britanniának és Oroszországnak Tiencsin, Franciaországnak és Marokkónak Marokkó és Algír határa, Franciaországnak és Venezuelának pedig az 1892. évi ölkelésből származó hadikárpótás miatt volt konfliktusa, amelyet választott bíróság intézett el a felek kölcsönös melegegedésére. Nemzetközi békebírószak döntése kötelezte végül Argentínát és Chilet arra, hogy hadseregének létszámát minimumra csökkentse, s hajórajának tervezett megerősítését abba hagyja.

Svédország és Norvégia. A perszonalúnak a maga ideális tisztaságában való megvalósítására törekvő norvég nép tavaly már keresztülvitte azt, hogy a haditengerészetben *külsőleg érvényesítette Norvégia szuverenitását*, amennyiben a norvég hajókat norvég nemzeti lobogókkal látták el s most egy lépéssel ismét tovább haladt célja felé. Előrelátható, hogy ma-holnap teljesen kivívja állami függetlenségét és Svédországtól való politikai különválását az egész vonalon. Keresztülvitte ugyanis, hogy Svédország és Norvégia törvényhozása *közös parlamenti bizottságot* küldött ki annak a kérdésnek a megvitatására, hogy a *külföldi képviselet lehetne-e és miképp különválasztani?* A parlamenti bizottságok — mint Stockholmból jelentik — az együttes tanácskozások folyamán arra a megállapodásra jutottak, hogy *semmi akadály sem áll útjában annak, hogy a két állam külön követés és konzulátusok által képviseltesse magát a külföldön és hogy külön kultuszminiszterek legyenek.*

Khina és a nagyvilág. A nagyhatalmak két ügyben tárgyalnak ez idő szerint Khinával: az egyik a hadikárpótás fizetésének módja, a másik a kínai vámtarifa-szerződés. Az első ügy régóta húzódik s most abban a stádiumban van, hogy néhány nagyhatalommal ellentétben az Északamerikai Egyesült-Államok semmi körülmények között sem fognak hozzájárulni ahhoz, hogy Khina a hadikárpótást *aranyvalutában* fizesse. Azt kívánják, hogy Khina az ügyet a *hági választott bíróság* elé vigye. Az Egyesült-Államok, Anglia és Japán és talán Németország is támogatná Khinát e lépésben. Valószínű, hogy az Egyesült-Államok és a pekingi egyezmény többi részes államai hasonló szerződéseket fognak kötni Khinával, mint a minő az angol-kínai kereskedelmi szerződés.

A vámszerződésekre vonatkozólag a *Times* azt jelenti Sanghaiból, hogy a vámtarifa revízióját *Khina és a nyolc szerződéses hatalom befejezte.* Oroszország, India, Spanyolország és Portugália ebben nem vettek részt. Nem hiszik, hogy az új tarifa miatt felszólalának. De az nem léphet életbe, amíg az összes hatalmak nem fejezték ki hozzájárulásukat.

Ezzel szemben a *khinaiak még nem tekintik befejezettnek a szerződés cikkeinek tárgyalását*, mert a belöldi hajózársra vonatkozó intézkedések még úncsenek végleg elfogadva. Mind a két alkirály módosításokat kíván. *Seng* azt ajánlotta, hogy az ügyet *Hart* vámigazgató elé terjeszessék. A kérdészt majd a biztosok összejövetelén meg fogják beszélni. A vucsang értekezlet a VIII. cikk második bekezdését egy intézkedéssel egészítették ki, amely szerint a *Khinába szárazföldi úton behozott áruk* ugyanazon vámpótlék alá esnek, mint a tengeren behozott áruk. Továbbá egy új XIV. cikket vettek be a szerződésbe, amely megállapítja azokat a feltételeket, amelyek mellett *Khina elláthatja a rizs kivitelét*, kivéve, ha a rizs katonai célokra követelik.

Legújban azt jelenti a *Times*, hogy a kínai északi vasutara vonatkozó egyezmény tegnapelőtt jegyzékváltás tárgya volt *Siráto* angol követ és *Csing* herceg közt. Anglia most már hozzájárul ahhoz, hogy kiküszöböljék az egyezményből azt a záradékot, amely kimondja, hogy a külföldi tiszteket meg kell tartani a vasut társaságainak. Most még az szükseges, hogy Németország és Japán hozzájáruljanak és az összes hatalmak megegyezzenek a vasutnak Khina részére való visszaadása iránt, akkor a visszaadás megtörténhetik. Ennek napját még nem lehet megállapítani. Addig Oroszország a nagy falól Niucvangig vezető vonalat felügyelete alatt tartja.

A *Figaro* interjút közöl *Beauval* az új indokhina kormányzóval, aki azt mondotta, hogy az angol-

khinai kereskedelmi szerződés megkötése meglepte őt, mint-hogy nem nem hitte oly közelnek a dolgot. *Beau* általában a kínai helyzetet *oly kielégítőnek tartja*, amilyen csak lehet. Az udvart a legjobb szándékok hatják át. A reorganizáció repdes módon folyik.

A Wolff-ügynökség jelenti Kantonból: Több oldalról jelentések érkeznek egy Szecsuanban történt incidensről. Az ottani főkörmányzó, utalással tartományának nyugtalan helyzetét megtagadta belöldi utlevelek kiállítását és azt kívánja, hogy az angol és a francia ágyúzásról, amelyek a Jangce felső részén állomásoknak, vonuljanak vissza Csungking szerződés kikötőbe. Tekintettel a Szecsuanban uralkodó bizonytalan állapotokra, a hajók visszavonását új Anglia, mint Franciaország megtagadta. Még mindig érkeznek jelentések *újabb harcokról* a kínai kormányosapatok és a ölkelők közt, valamint *khinai keresztények meggyilkolásáról.*

Balkán-szenzációk. A *Vuics-kormány megmaradt*: a szkupstina engedelmesnek bizonyult és a kormány jelöltjére, *Popovics* Risztára szavazott. A győzelem totalizátorja: 65 : 41. Nem nagy, de mégis valami.

Ezzel Szerbiába egy pillanatra beközöntött a politikai béke. Annál több a baja a fényes portának. A teheráni török nagykövet a perzsa kormánynak jelentést tett arról, hogy a portához bizalmas értesítés érkezett, amely szerint az örmény forradalmi bandák, amelyek az orosz határon át a kisázsiai tartományokba akartak behatolni, tekintettel a kaukázusi ölkormányzó szigorú intézkedéseire, lemondottak e szándékukról, s *tervéket most a perzsa-török határon akarják végrehajtani.* A porta, mely a vani váliinak már megadta a szükséges utasításokat a határ legszigorubb őrzetére, ölkérte a perzsa kormányt, hogy a maga részéről is tegyen intézkedést.

De a porta „szigorú intézkedéseit” nem mindig fogantatosítoták. Példá rá a következő eset. Decsánin szerb kolostort pár nap óta annak rendje és módja szerint oszrom alatt tartja egy albán felkelő-banda. A derék barátok felszabadítására a porta katonaságot küldött. Most pedig formális háboru tört ki albánok és törökök közt. A „döntő ütközet” még nem történt meg. Egy mai távirat jelenti, hogy az „albánok még mindig nem vonultak el.”

Olaszországnak Balkán-érdekei még egyre időszerek. A féltihalatos római *Tribuna*, amelynek szerkesztője az olasz királyt Pétervárra kísérte, megöfolja az olasz lapok ama híreit, melyek szerint a pétervári talákozásnak *kereskedelmi egyezségek* az eredményei. A *Tribuna* szerint Pétervárot szó sem volt semmi kereskedelmi dologról, hanem *csupán politikáról.* Semmitéle megállapodás nem történt Pétervárott, hanem csak eszmésere, a *Tribuna* szerint *természetesen a balkáni politikáról* s ez alkalommal kiderült hogy a két uralkodó nézetei a *balkáni politika tekintetében tökéletesen egyeznek.* Oroszország *kétségbevonhatatlannak tartja Olaszországnak azt a jogát, hogy éber szemekkel nézze a balkáni politika eseményeit.*

HIREK

Budapest, augusztus 3.

BUDAPESTI NAPLO, Julius 31-én új előfizetés nyílt a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetése ezen a napon lejárt. méltóztatassanak a megújításról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

Személyi hír. *Lánczy* Leó, a Magyar Kereskedelmi Bank elnök-igazgatója *Mariendából* Osztendébe utazott.

A román király Ischlben. *Ischl*ből táviratozáik, hogy *Károly* román király ma délután 2 óra 28 perckor odaérkezett. Fogadására megjelent a pályaudvaron *Ferenc József* király, *Ferenc* király öfherceg, *György* bajor herceg, *gróf Paar* főhadsegéd, *herceg Dietrichstein* és *lovag Hömel* korvettkapitány szárnysegédek, *gróf Salburg* helytartósági tanácsos és *Wiesinger* polgármester. Királyunk a legszivesebben üdvözölte *Károly* királyt, mire a felségek az Erzsébet-szállóba hajáltak, ahol *Mária Valéria* öfhercegnő várta a királyt. Utközben a nagyszámú közönség élénk ovációkban részesítette az uralkodót. Ö felségénél családi ebéd volt, amelyen a román királyon és kíséretén kívül *Giuzella* és *Mária Valéria* öfhercegnők, *Ferenc* király öfherceg, *György* bajor herceg, *bárb Bech* tábornaszernagy vezérkari öfnök, az udvari kíséret és *gróf Salburg* helytartósági tanácsos vettek részt.

A spanyol anyakirályné utazása. A Bécsbe utazó *Mária Krisztina* királyné és *Mária Terézia* infánsnő ma délelött Münchenbe érkeztek. Fogadásukra *Lajos* bajor herceg neje gyermekeivel, *Ferdinánd* és *Alfons* hercegek nejeikkel, a calabriai hercegi pár, a

berlini spanyol nagykövet és a spanyol konzul jelentek meg a pályaudvaron.

— Edvárd király állapota. Az angol király londoni táviratok szerint, most már egészen jól érzi magát, bár nagyon meglátszik rajta a kiállott betegség nyoma. Mint Covesből táviratozzák, tegnap délután megnézte a német császár által az e hó 6-án tartandó yacht-versenyre adományozott díjakat, ezek közt egy misszív ezüst serleget. Ö díjakat a király yacht-jára vitte, aki örmének és csodálatlának adott kifejezést a német császár adománya felett.

— Seefried báróné Arvavárallyán. *Arvavárallyán*ról táviratozzák: *Seefried* báróné, királyunk Rózsahegyen nyaraló unokája augusztus elsején délelben Rózsahegyrl ideérkezett, a vendéglőben megebédelt, majd társalkodónője Widmann báróné kíséretében megettintette a várat, onnan délután 3 órakor leérkezve meguzsonnázott s azután kocsin elhajtott Rózsahegyre. Epp most van ötven éve annak, hogy királyunk első magyarországi körúta alkalmával Arvavárallyát is meglátogatta és a régi várat megettintette.

— Kossuth Ferenc nyara. *Kossuth* Ferenc, a függetlenségi és 48-as párt elnöke jelenleg Batagliban Olaszországban időzik egészségi állapotának helyreállításra céljából. *Kossuth* csak szeptember elején tér vissza a fővárosba, mikor is átveszi a párt vezetését.

— Papi jubileum. *Kriszán* Mihály pápai kamarás, a Budapesti központi papnevelő-intézet kormányzója tegnap tartotta meg *Mariendabban* egész eszesen pappá szentelésének harminceötödik évfordulóját. *Kriszán* Mihály délelött tíz órakor a tördőhely templomban tartotta meg miséjét, amelynél dr. *Schnabl* öfberet fővárosi főgimnáziumi igazgató és *Ebering* József a Zerge-utcai örealiskola tanárai ministráltak neki. A esendes jubileum híre csakhamar elterjedt egész *Mariendabban* és az ott időző magyarok siettek szerenését kívánni a népszerű papnak.

— Korrektorból miniszter. Az új román kabinet legérdekesebb alakja kétségkívül *Costinescu* Emil pénzügyminiszter, ki mint egy lap korrektora kezdte meg pályatutását és szorga mával és kitartással husz év alatt a legtekintélyesebb politikusok sorába emelkedett. Mint szegény parasztszülök gyermeke alig tudta befejezni az elemi iskolák tanulmányait; végtelen szorgalmával azonban pótolta tudományos kiképzését és különösen gazdasági kérdésekkel foglalkozott, mely téren a legelső tekintélyek közé számították Romániában. Legutóbb a *Banca Generala* vezérigazgatója volt és ezt az állását elhagyta, hogy mint pénzügyminiszter, *Románia* pénzügyeit rendezesse.

— Tanulmányuti-segélyek. Az Országos Magyar Izraelita Közalap utazó-segélydíjakat hirdet, izraelita vallásu magyar honosok számára. Ezek közt van egy szaktanulmányi, olyan bölcsészeti doktor részére, aki a szaktanulmányait befejezte, vagy legalább szakvizsgálatot tett s aki külföldi egyetemet, könyvtárt stb. akar jó keresni, tudományos célra. Köteles az illető pályázó a tanulmányi tervét részletesen előterjeszteni s az utja eseményéről a közalap elnökségének beszámolni. A segélyösszeg 1000 korona. Van ezenkívül egy ezer koronás segélydíj a szaktanulmányait befejezett orvos-doktor részére, aki a tanulmányait külföldön kívánja kiegészíteni s végre ugyancsak 1000—1000 korona segélydíj egy-egy festőművész és szobrász részére, aki az iskolai kiképezetesen nem túl van és a harmincadik életévét még be nem töltötte. Akik ezekre az utazó-díjakra pályázni akarnak, az okiratokkal fölszerelt folyamodástuk szeptember hónap elsejéig nyújthatják be a VI. ker. Landon-utca 8. sz. a levő Országos Magyar Izraelita Közalap bizottsága elnökségénél.

— Szerb újság fővárosunkról. A Belgrádban megjelenő legelőkelőbb újság a *Trgovinski Glosnik* egy cikksorozatát közöl fővárosunkról. Ö cikkeket *Kostits* M. Milivoje, a budapesti szerb királyi kereskedelmi muzeum igazgatójának tollából erednek és azokban az új Budapest fejlődésének a történetét, technikai nevezetességeit, szépségeit, kereskedelmi életét és minden egyéb más nevezetességét tárja az olvasók elé a legmelegebb szimpátiával, a legbarátságosabb hangon. Ö cikkirő azt akarja evvel elérni, hogy a szerb kirándulók nagyobb tömegben jöjjenek a fővárosba, ami ugy reánk, valamint reájuk nézve igen üdvös dolog lenne.

— A velencei királyi palota veszedelme. A velencei nagy harangtorony rombadőlte, ugy látszik, nagyobb károkat okozott a királyi palota épületében, mint eddig hittek. Csak azt konstatálták, hogy a homlokzat két nagy íve teljesen tönkrement. Tegnap még azt is észrevették, hogy a királyi palota sérült részeiben újabb gyanus repedések támadnak. A vaspántok eltörték, pedig ezek tartották össze a homlokzat hatalmas kődarabjait. A repedéseket most szakértők vizsgálják meg.

— Halálozás. *Barlay* Sándor m. kir. öfheredőmester augusztus 1-én 59 éves korában, szélhűtésben Lippán elhunyt. Temetése ma ment végbe nagy részvét mellett.

— **Lauka Gusztáv nagybeteg.** Nagybecskerekéről táviratozták, hogy az öreg Lauka Gusztáv megint megbetegedett és állapota most nagyon aggodalomkeltő. Régi barátjának Vadnay Károlynak halála rendítette meg a vetterán költő egészségét.

— **Az ujjalakított templom.** Az idei nyáron teljesen újalakították a szerviták templomát, mely a belvárosnak egyik leglátogatottabb temploma. A mezezetet és a falmezőket művészi képekkel ékesítették, melyek közül különösen kiválók a trónon ülő Patrona Hungariae falfestménye. A kiosinosító, szép templomban e hó közepén tartják az első ünnepi istentiszteletet. Addig a szervita-atyák a templom sekrestyéjében miséznek.

— **A törvénytelen gyermek.** Két-háromszáz esztendő óta, amióta letűnt a humanizmus ragyogó kora, az embert leginkább a származása, születésének véletlene szerint takszálják. Az egyéni kiválóság nem sokat nyom a latban, mihelyest valakit nem a társadalom merev törvényei szerint léptet a világba a golya-méni. Mennyi ostoba előítélet keseríti meg azoknak az embereknek életét, akiknek papáját, mamáját nem valamely egyház ritusa szerint adta össze ez vagy az a pap. Hajdan, a kultúra legszebb idejében, a renaissance korában, nem ez a divat járta. Ki törődött vele, hogy *Leonardo da Vinci*, vagy *Tiziano*, vagy *Giorgione* „törvénytelen” származásúak valának. Mégis többet adtak az emberiségnek, mint ezerannyi, szabályos körülmények közt született báró, gróf, király, pápa. Ma másként áll a dolog. Az általános műveltség ama szomorú dekadenciájában, amelynek tanúi vagyunk, az egyéni kiválóság ma sem jelent a születés kiválóságával szemben. Sőt a törvénytelen gyermekek valóságos páriai társadalmunknak. Ez az igazságtalanság birta a párisi *Revue* arra, hogy egy pár kiváló férfi véleményét kikérje ebben az ügyben. A válaszok közül itt közöljük a következőket:

Brieux színműró, a *Vörös talar* szerzője így válaszol: Meglehet, hogy van különbség a törvényes és törvénytelen gyermek között szellemi vagy erkölcsi képességek tekintetében. Meglehet, hogy a törvénytelenek nagyobb számmal szerepelnek a gonosztevők között. Ezt azonban, ha így van is, nem szabad a rovásukra írni, mert a törvény és a közérkölcök okozzák az ő bűnüket. A társadalom megteszt mindent, a mivel a törvénytelen gyermeket arra ingerli, hogy föllázadjon a társadalom ellen; a törvénytelen gyermeknek egész életében éreznie kell, hogy ő igazságtalanságnak áldozata, s lakolnia kell azért a bűnért, melyet a szülei követtek el. A társadalom mindent elkövet, hogy a törvénytelen gyermekekből toljaj vagy gonosztevő váljék, mert az atyának megengedi, hogy gyermekét cserben hagyja, s a szegény anyának nem teszi lehetővé, hogy a gyermeket magánál tarthassa és fölnevelje. En tehát így következtetek: ha a gonosztevők statisztikájában a törvénytelen gyermekek nincsenek végtelen nagy tuisulyban, akkor azt kell hinnem, hogy a törvénytelen gyermek általában jobb érületű, mint a törvényes. Ami végül azt a kérdést illeti, hogy a büntetések statisztikája szerint megievő különbség igazolja-e a törvény és a társadalom szigorúságát erre egyszerűen azt felelem, hogy a törvény és a társadalom volt a kezdő-él.

Urban *Gohier*, az *Aurore* főszerkesztője ugyanígy vélekedik, mint *Brieux*. Igen, ugymond, én azt hiszem, hogy nagy különbség van a törvényes és a törvénytelen gyermek szellemi képessége között; e különbség azonban többnyire a törvénytelen gyermeknek válik hasznára. A kizsákos, megalázások s az igazságtalan zaklatások, amelyekben már kicsiny koruktól fogva részesítik van, értelmüket fölvilágosítják s érzelmi életüket edzik. Nekik megvan az a privilégiumuk, hogy már sokkal hamarabb tisztában vannak az emberek hülyeségével és gonoszságával, mint a törvényes gyermekek. Ez oknál fogva a törvénytelen gyermek erkölcsi érzéke is jobb, mint a törvényes gyermeké. A maga kárán megtanulja a törvénytelen gyermek, hogy a konvencionális erkölcs csak képmutatás, és így eljut a természetes erkölcs ismeretére. Mi a törvényes gyermeknek a morálja? Az, hogy *respektálja az előítéleteket*. A törvénytelen gyermek azonban, aki szenved az előítéletek miatt, föllázad ellenük, s csak a saját lelkiismeretének szavára halgat. A törvénytelen gyermek nem is hajlik jobban a rosszra, mint a törvényes; sőt én azt hiszem, hogy jobban hajlik az igazságra már csak azért is, mert volt alkalmuk éreznie az igazságtalanságot. Jobban hozzátartozik a szociális társasághoz, mert kevésbé van beágya a családi kötelékben.

Casere *Lombroso*, a nagy olasz tudós, ezt válaszolta: Nincsenek eredeti adataim a törvényes és törvénytelen gyermek szellemi képességeire vonatkozólag; azt hiszem azonban, hogy a *lángelmű emberek* közül a legtöbb — törvénytelen gyermek volt; most csak *Themistoklész*, *Martel* Károlyt, *Hódító* Vilmost, *Boccacciót*, *Rotterdam* *Erazmust*, *Farnese* Sándort, *Berwick* herceget, *Girardin* *Emilt* s *Dupanloup* püspököt említem. *Disraeli* nem hiába írta „Hollandi emlékeiben”: A törvénytelen származás erős és határozott jelemeket alkot. — Ami az erkölcsi hajlandóságot illeti, a statisztika szerint a törvénytelen gyermekek között sokkal több a gonosztevő, mint a törvényesek között. Például Ausztriában a gonosztevő férfiak 60, s a gonosztevő nők 21 százaléka törvénytelen származású. Ez az arány azonban más országokban nagyon csökken; a törvénytelen gyermekek javára. Én magam a kórházakban is érdeklődtem a törvénytelen származás iránt; négyszáz beteg fölül tudakozódtam s azt vettem észre, hogy a betegeknek csak egy százaléka volt törvénytelen származású. Ennek az a magyarázata, hogy a törvénytelen gyermek jobbára már kicsiny korában elhal; a gyermekkorban több mint kétszerakkora a halálozási arány a törvénytelen gyermekek között, mint a törvényesek között. Nélkülözik az anya védelmét s így elpusztulnak; azok akik mégis életben maradnak, rendszeren erősebb szervezettel s így nem jutnak kórházba. Ha a társadalom gondolna az ujszületett törvénytelen gyermekekre s gondoskodnék róla, hogy egy kis erkölcsi nevelésben is részesüljenek, akkor — meg vagyok róla győződve — több lenne közöttük a kiváló képességű ember, mint a gonosztevő.

Érdekes *Magnaud* törvénytárszék elnöknek a véleménye is, amely meglehetősen röviden végez e nagy kérdéssel. Alig hiszem, ugymond *Magnaud*, hogy az emberiség még a huszadik században is oly ostoba és oly gonosz lesz, hogy páriáknak fogja tekinteni azokat az embereket, akik minden segítség nélkül, sőt gyakran a törvény s a társadalom ellenére, *csupán energiájuk erejével becsületes emberekké válnak*, sőt gyakran kiváló érdemeket is szereznek a közélet terén.

— **Anna-bál Balaton-Füredén.** Zala, Somogy és Veszprém vármegyéik intelligenciájának találkozóhelye volt Balatonfüredén iolyó hó 2-ikán az Anna-bál, amely máskor is a hazai fürdők leglátogatottabb és legsikerültebb nyári mulatságai közé tartozott. Az idei Anna-bál is ugy erkölcsileg, mint anyagilag a legényesebben sikerült. A táncterem teljesen megtelt a három vármegye legszebb asszonyaival és leányai-val. Ott voltak a táncmulatságon Zala, Somogy és Veszprém vármegyéik előkelősei, köztük: Báró Dániel Ernő, Horváth Kálmán, Márkus Sándor, Barthoedszky kuriai bírók. Gerő Antal táblai bíró Győr-ből, Márkus József író stb. Jelen voltak még:

Asszonyok: Báró Dániel Ernőné, Jókai Mórné, Simonyi Zsigmondné, Sebiffnek Rudolinné (Bécs), Főster Elekne, Csiky Károlyné, Rosenfeld Ignácné (Kis-Szeben), Moys Bogomér Istvánné, Horváth Kálmánné (Budapest), Hódossy Lajosné (Győr), Horváth Lajosné (Losonc), Hochreiter Kornélné, Dohon Odónné (Szigetvár), Gerő Antalné (Győr), Markus Sándorné (Budapest), Csikvándy Mártonné (Győr), Takányi Ferenoné, dr. Seffer Sándorné (Budapest), Szabó Györgyné (Győr), dr. Csapó Kálmánné (Veszprém), Tamási Józse né, Kemény Andorné (Sármellék), Bostyák Gézánné (Misea), dr. Halász Józseinné, Bekéffy Györgyné (Várpatok). *Édesgyászk* Odónné (Zalaegerszeg), Frényi Sámuelné (Budapest).

Leányok: Simonyi N., Hódossy Matild (Győr), Nagy Riza, Kenessy Ida (Kenés), Horváth N. (Losonc), Stefanides, Kopácsy Iruegard (Budapest), Szilágyi Stefanides Olga, Zsifkovics Iránda (Csurzó), Csikvándy Mariska (Győr), Tarányi Margit, Ocskay Mária (Zala-Páka), Csapó N. (Veszprém), Paky Ilona és Edit (Budapest), Barthoedszky Mária (Budapest), Bogyai Lenke (Sármellék), Bekéffy Margit (Várpalota), Hegyvánszky Ilonka (Zalaegerszeg), Markovics Ada (Budapest).

A jökevdű fatalság Kiss Janosi budapesti primás bandájának pompás cigánymuzsikája mellett kiválóos-kivirradító járta a ropogós magyar táncokat. A négyest 60 pár táncolta.

A báre rendező-bizottság lelkes és agilis tagjai voltak: *Bubics* Tivadar Zala-vármegye aljegyzője, *Moys* Bogomér István hajóskapitány, fürdőfelügyelő és *Langer* István szolgabíró, fürdőbiztos. Ezenkívül a bál lényes sikeréhez nagyban hozzájárult a fürdő népszerű igazgatója *Lingl* Valéria is.

— **Házasság.** Dr. Rózsa Miklós, fiatal író-társunk, a Nemzeti Szalon titkára ma délelőtt házasságra lépett *Beck* Blankával, az ismert fiatal költőnővel. A rokonekkü itju párt a VI. kerület anyakönyvezetője adta össze. Tanuként szerepeltek: madarasi dr. *Beck* Hugó kir. kuriai bíró és madarasi dr. *Beck* Marcell országgyűlési képviselő. Esküvő után a fiatal házaspár naszutra ment.

Agh Endre eljegyezte *Kuibus* Tullia kisasszonyt.

— **A romániai zsidókért.** A Romániában élő zsidók szomorú helyzete felkeltette a francia társadalom figyelmét is. Mint *Párisból* jelentik, *Bernard Lazare*, ugyanaz, aki először emelt szót *Dreyfus* ártatlansága mellett, nagy kongresszust tervez a romániai zsidók érdekében. E előbb felhívást intézett a francia politikai és irodalmi közélet kitűnőségeihez, ugyszintén az „emberi jogok társasághoz”, amely oly lelkesen támogatta a *Dreyfus* rehabilitására irányuló mozgalmat is. *Párisban* már több értekezlet is volt, melyen *Bernard Lazare* előlék színekkel esztelte a romániai zsidók helyzetét, mire elhatározták, hogy központi bizottságot alakítsanak, amely a kongressz-

szust előkészítse. A kongresszus már bejelentették részvételőket: *Trarieu* volt igazságügyminiszter, *Pressensé* a *Temps* főszerkesztője, *Jaurés*, a francia szocialisták vezére, *Zola* Emil és *Octave Mirbeau* és még sok más tudós, író és politikus. A bizottság egy manifestumban fogja felhívni Franciaország közvéleményét, hogy támogassa a romániai zsidók érdekében megindítandó akciót.

— **Egy északarkai expedíció epillógusa.** A *christianiai Morgenbladet* jelenti *Tromsöböl*: Hír szerint *Johanson* kapitány a *Baldwin*-féle északarkai expedíció *Amerika* hajójáról, tengerészeti bírósági vizsgálatot kért különböző incidensek miatt, amelyek a hajón utközben történtek. *Johansont* az uton fölmentették a parancsnokságtól.

— **A saint-pierre-i rab.** *Tudvalevő*, hogy a *Mont Pelée* egy elpusztította *Saint-Pierre* városát, hogy a lakosságból mindössze egyetlen egy ember maradt életben. Ez az ember egy *Somson Silbaris* nevű néger, aki verekedés miatt ült a börtönben a rettenetes katasztrófa idején. *Somson Silbaris* egy hírlapíró előtt így beszélt az életményeit:

— Verekedés miatt becsuktak, de én megszöktém börtönömből. Ekkor újból elfogtak s egy hónapi börtönre ítélték. A katasztrófa reggelén hirtelen nagy sikoltást hallottam. Azt hittem, hogy a börtönben tűz ütött ki. A háztető sok helyen megrepedt s a hamu csakugy szakadt. Segítségért kiáltottam, de senki sem figyelt reám. Az ablakrácson keresztül láttam, hogy mint hull a tüzpárr az utcákra. A hamu egyre sürűbb rétegben vett körül s egyre esett. Már a mellemig ért a hamu. Lábam, hátam, karjaim elégték. Nagyon meleg volt, retentő meleg. A szemem elé tartottam a kezemet, hogy a szemem ki ne érijen. Aztán elveszítettem az eszmeletemet. Rövid ájulás után magamhoz tértem s segítségért kiáltottam. Senki sem felelt. Három nap, három éjjel kiáltottam s csak a negyedik napon jött néhány matróz, aki kiszabadított.

Silbarist most *Morne-Rougeban* állják. Egész testét piros foltok fedik, de fájdalmal már nincsenek s a néger jökevdű s sokat szivarozik.

— **A muzeumok s könyvtárak látogatói.** A budapesti muzeumok s nyilvános könyvtárak látogatói az utóbbi esztendőben egyre fogynak. Az érdeklődés e megospannását számokkal illusztrálja a *Óváros* statisztikai hivatalának jelentése. E szerint tavaly a három budapesti közkönyvtárban, a muzeumi, akadémiái és egyetemi könyvtárakban összesen 86.740 ember fordult meg. Legtöbb látogatója, 63.039, volt az egyetemi könyvtárnak, a muzeumi könyvtárban 22.902 ember olvasgatótt, míg az akadémiái könyvtárban összesen csak 5719. A muzeumi és egyetemi könyvtárak olvasó közönsége emelkedett, az akadémiái könyvtár olvasóinak száma azonban jelentékenyen csökkent. 1898-ban még hétézernél több olvasója volt, 1899-ben már csak hater, 1900-ban 5388, tavaly pedig 5799. Budapesten a Nemzeti Múzeum négy osztályán kívül hét nyilvános muzeum van. Az összes muzeumokban tavaly 1,046,974 ember fordult meg, 212.878-al kevesebb, mint 1900-ban. Tavaly tehát közel huszonöt százalékkal csökkent a muzeumok közönsége. Csaknem valamennyi muzeum látogatóinak a száma csökkent, de legjobban az Országos Iparművészeti Múzeumé, amelynek 1900-ban még 363.591 látogatója volt, tavaly pedig csak 149.632. A Nemzeti Múzeum valamennyi osztályában csökkent a látogatók száma. Az állat- és ásványtárnak 1896-ban még 168 ezer látogatója volt, de azóta minden évben apadt ez a szám. 1897-ben 163, 1898-ban 159, 1899-ben 157, 1900-ban 154 s tavaly csak 128.000 ember volt kíváncsi a muzeum állatjaira. A régiségtár sem volt látogatottabb, 1898-ban 125, 1899-ben 119, 1900-ban 95, tavaly pedig 103 ezer ember vetődött a régiségtárba. A muzeum képeire sem voltak kíváncsiak sem az idegenek, sem a budapestiek. 1899-ben 176, 1900-ban 163, tavaly pedig csak 146 ezer ember fordult meg a képtárban. Az etnográfiai osztályba pedig már csak a tudósok jutottak; tavaly összesen háromezer ember volt a néprajzi osztályban, 1900-ban négyezer, 1899-ben pedig hater, az Országos Képtár sem tudta megtartani a közönségét. Két évvel ezelőtt huszonöt ezer ember fordult meg a képtárban, tavaly pedig csak huszonháromezer. A képtárban rendezett kiállítások száma vonzottak közönséget; a kiállítás látogatók száma tizenkilenczerről tizenkétezerre apadt. A *Dürer*-kiállítás három hónap alatt kétezer ember nézte meg, az angol mezotintó-kiállítást két hónap alatt hater, a modern grafikai kiállításban egy hónap alatt közel négyezer ember gyönyörködött. A technológiai muzeum közönségének a száma 41 ezerről 37 ezerre, a mezőgazdasági muzeumé 234 ezerről 203 ezerre csökkent. A főváros akvíniumi muzeuma megtartotta a maga tizennégyezer látogatóját. A budapesti muzeumok közül csak kétfőnek volt nagyobb közönsége a kereskedelmi muzeum látogatóinak száma 132 ezerről 194

ezerről a közlekedési muzeumé 19 ezerről 31 ezere emelkedett.

— **Az amerikai magyarok zászlaja.** Augusztus 17-én indul az Országos Nemzeti Szövetség küldötte a nemzeti zászlóval, amerikai útjára. Testületétől, egyesektől, hivataloktól még mindig érkeznek kisebb-nagyobb adományok a zászlóra. Az Országos Nemzeti Szövetség most azt a kérést intézte a vármegyékhez és a törvényhatósági joggal fölruházott városokhoz, hogy — kifejeve egész Magyarország részvételét a zászló küldésében — verjenek vagy kiküldöttjeik útján veressenek a törvényhatóságok közönsége nevében egy-egy emlékszőget a newyorki átadó-ünnepségen a zászló rudjába. Erre a kérésre már is több vármegye és törvényhatóság választott lelkes hangú ábrátban, egyuttal a zászló költségére kisebb-nagyobb adományt küldött. Az Országos Nemzeti Szövetség oly egyesületeknek, akik hozzáférőnek, zászlószöveget készítet, melyeket a Szövetség küldött Newyorkban a zászló rudjába ver.

— **Afrikai szerelemek.** A dél-afrikai csatatereken elhullott vérből a szerelem piros rózsá a nőtt ki. Csokorszáura, bokorszáura, mindenkinnek jutott egy-egy, a generalisszimustól le a kis hadnagyig. Olyiké gyémántos a harmattól, a másikén csak könnyesepp gyöngyözik. Minő szép rigmusokat zenghetne erről egy dél-afrikai Csokonai, vagy valamely nagy költője a hatalmas Angliának, ha ezek a nagy költők nem dobáltak volna oda zengő lantjukat a politikának. Kipling, a régi, minő balladát énekelhetné! De nincs többé nagy, igazi poéta odaát, mert Kipling is politikai vezércikket szed rigmusokba. Az afrikai rózsák maradnak az újsághírek számára.

A generalisszimusz, a nagy, győzelmes hadvezér, Charium ura. előtérletet nemes, vérből megzadagodott ur: ő az első a sorban. Harzolt a csatáról. Meg fog házasodni. Eddig nőgyűlölő volt. De kétévi táborozás a barakkokban, ahol nincs asszony, elfeledtette vele a nőgyűlöletét. Kicheer meg fog házasodni, gyorsan és hirtelenül. Nem mai leány, megdöntött, okos ember, különben telivér stíbi. Ugy lát-szik, nagyon megszokta a győzelmet s kiterjeszti a vágyait a szívügyek terepére is. A kapitulációra ma izgatottan kíváncsi egész London.

Egy még sokkalta kifizőbb katona, *De Wet*, a megfoghatatlan és le nem győzött, tegnap lett örömapává. Szép leányának tegnap volt esküvője Fokvárosban egy deli boer parasztnokkal, Myneheer *Pereira*val. *Botha* Lajos volt a násznagy. Amidőn az egybegyűlt közönség *De Wet*et megpillantotta, szinte tombolni kezdett örömeiben. Dr. *Hettler* hollandi református lelkész komolyan megjedte a tüntetőket s a szertartás megszaktításával fenyegetőzött. A közönség erre nyugodtabb lett s a pap befejezte a szertartást. Midőn *De Wet* a templomból távozott, újra rendkívül zajosan tüntetett a jobbára afrikanderekből álló gyülekezet s szinte letépte *De Wet* testőri a ruhát.

A harmadik történet szomorú. Tragedia, melyben minden pompásan megvan amit a dramaturgia a stilszerű szomorujátéktól megkíván. Igazi összejött-zés és szomorúságot keltő vége a hőnek. Mac Cormick Tamás angol lovassági hadnagy a hős, akit már előidelték a bloemfontein temetőben. Agyonlőtte magát avval a fegyverrel, amelylyel az ellenségeire cézott. A fiatal hadnagy már a háború harmadik hetében rokonszenvet érzett a boerok iránt, mert megismerkedett egy boer tábornok unokahúgával, aki foglya volt a bloemfontein tábornak. A kis, tizenkét éves hadnagyot meghódította az ellenségleánya, de a háború parancsolt neki. Ment hát tovább az angol sereggel s csak néha, nagy kerülőn jutott egy-egy szerelmes izenetet a leányhoz. Így küzdötte végig ez a kis hadnagy az egész háborút, küzdve önmagával küzdve az ellenséggel, míg nem egy napon megkötötték a békét. A hadnagy most bátran odaállt a boer tábornok elé s kérte az unokahúgát. Az volt a felelet, hogy angol embernek nem adják. A leány sem értette meg, hogy mi közük nekik a két nép ellenséges érzésehez, de nem talált más megoldást, mint azt, hogy megszökik családjától. A leánynak kellett volna megoldania a dolgot, de a kis hadnagy nem engedte. Ő oldotta meg. Elővette a revolverét s szíven lötte magát.

Ez a kis hadnagy volt a legszebb halott az egész háborúban.

— **Új állami elemi iskolák.** Az 1902—1903. iskolai évben a következő vármegyékben és községekben nyílnak meg az állami elemi iskolák: *Abau-Torna*: Forró, Feiső-Mislye. *Arad*: Nagy-Kamarás, Medgyes-Bodzás. *Békés*: Gyulavári, Orosbáza. *Bihar*: Fekete-erdő, Szerpér községhez tartozó hosszuháti tanya. *Csanád*: Knnagóta, Pityaros, Kevermes, Kisratos. *Csongrád*: Horgos-Ötösös-pusztá. *Gömör*: Nadabula, Rudna. *Hajdu*: Nádudvar. *Hunyad*: Fornádia. *Jász-Nagykun-Szolnok*: Tiszasüly. *Kisküküllő*: Bun. *Krassó-Szörény*: Tomesti, Anina. *Bányabogán*, *Csiklovabánya*, *Dognácska*, *Ferencz-*

halva, *Kallina*, *Kohldorf*, *Moldova*, *Neumark*, *Oravicabánya*, *Padina-Matje*, *Resicabánya*, *Román-Resicza*, *Stajerak*, *Szászabánya*, *Szekul*, *Vaskó*. *Nyitra*: Bélapataka, *Brunzó-Jalovec*, *Gajdel*, *Kis-Czanza*, *Kis-Próna* és *Pulusz*, *Newidze*, *Kozstolna*, *Dolny*, *Osztrivreh* és *Vapemk*, *Prasník* és *Lajda*. *Post-Pilis-Solt*: *Budakesz*, *Főújszállás*, *Tápió-Bioske*. *Pozsony*: *Vajasz-Vata*. *Sopron*: *Gyalóka*. *Szatmár*: *Szaimár-Néméti*. *Szeben*: *Szelestye*. *Szilágy*: *Sz-Ardó*. *Temes*: *Gertenyes*, *Nagy-Szedistye*. *Torontál*: *Tórvár*, *Uhely*, *Küebháza*, *Nagy-Beoskerék*. *Ung*: *Lyuta*, *Bunkócz*. *Zala*: *Dráva-Szent-Mihály*, *Oreehovieza* és *Vullaria*, *Podbrész*, *Csáktornya*, *Turcsise*, *Zemplén*: *Széphalom* (*Kazinczy Ferenc szüléshelye*.) E szerint a jövő iskolai évtől kezdve az állami elemi iskolák száma 126-tal, az állami tanítók pedig 262-vel gyarapodik.

— **Érőrlag lefoglalt élelap.** Nyitvárról jelenti levelezőnk: A Nyitváryei Ellenőr politikai napilap vasárnapi mellékletét, a *Bolond Miska* című élelapot a nyitvári törvényszék vizsgálóbírája, dr. Ebréndelt Gyula vasárnap délelőtt lefoglaltatta. A lefoglalás egy magánember panasására történt, aki az élelap egyik állandó alakjában magára vélt ismerni és azt állította, hogy a karrikatura reá nézve becsületsértés. A vizsgálóbíró nyomban végzést hozott, amelyben kimondta, hogy a karrikatura, amely fölött nem is a panaszosnak neve van írva nyilvános becsületsértést foglalt magában, mert az alak oldalán egy táska lóg, amely revolvertáská t hasonlít. A végzés végrehajtásával megbízott nyitvári rendőrség nemcsak a kiadóhivatalban talált és szétküldésre váró példányokat foglalta le, hanem megszálta a kávéházakat is, amelyekbe a közönséget bezárta, úgy hogy a házkutatás a'at senki azokból nem távozhatott, sem be nem mehetett. Az eset Nyitvári óriási feltűnést keltett és a vizsgálóbíró végzését mindenki törvénytelennek tartja. A lap felelős szerkesztője, *Seres Imre* azonnal elterjesztéssel ell. a lefoglalást elrendelő végzés ellen a nyitvári törvényszék vadtanácsához, ezenkívül távirati uton tett panaszt a főügyészségnek, az igazságügyminiszternek és a Budapesti Újságírói Egyesületnek a sajtószabadság megsértése miatt.

— **Erdén Énok — Nagyváradon.** Tennyson megkapó költeménye az *Erdén Énok* elevenedett meg a napokban minden poetikus mélységével Nagyváradon. Tíz évvel ezelőtt messze földre, tengeren túlra távozott egy nagyváradai iparosmester, feleségét, kisfiát hagyva itthon és most visszatért a bujdosó. Feleségét persze nem találta a régi éjszékben, fia pedig embertny ember lett azóta. S most az apa újra elhagyta szülőföldét, újra elvitorlázott az új világra s fiát is magával vitte. Tíz év előtt sokan ismerték Nagyváradon *Fibik Ferenc* szücsömestert. Szegedről hozott menyecsét, akivel elment világot látni. *Ferenc* fiuk Párisban született. Később Nagyváradon raktak éjszket, de nem sokáig tartott a kis család boldog élete. Egyszer csak a család ötlet, hajóra szállott és Amerikába vitorlázott. Evekig hirt se hallottak földje s a szép fiatal menyecske holtak siratta el a férjét, majd hogy megélhetését biztosítsa, elszegődött házvezetőnének egy derék, nagyváradai iparoshoz, *F. R.*-hez. Most is ott él békecséggel — s máig se tudja, hová lett az ura? A fia a gyógyszerészi pályára lépett és mikor tizenhatodik esztendejét betöltötte, laboránsnak állott be a nagyváradai Szent István gyógyszerüzembe. Ekes apjáról mindig rajongó szeretettel beszélt és el akart menni utána, hogy fölkeresse, mint a *Grant* kapitány gyermekei.

— Szeretném megtalálni vagy élve vagy halva, vagy a szívére borulnék vagy megölelném a fej-fáját...

Mostanában történt, hogy *F. R.* uram udvarába egy idegen állított be. Urias ruhájú ember volt, aki idegenszerű kijelítéssel beszélt, a házák nem voltak itthon, hát a lakóktól kérdézősködött:

— Itt lakik *Fibik Ferenc*né?

A lakók megmondták neki, hogy igen. Kérdézősködött, hogy mikor költözött ide régi otthonából és közben nehéz sobjakig szakadtak föl a melléből. Majd aggódva kérdezte:

— Volt az eltűnt *Fibik*nek egy kis fia is. Hát az hová lett? El-e vagy meghalt?

— Dehogy halt meg! hangzott a felelet. Derék legény lett belőle. Most laboráns a Szent István gyógyszerüzében.

Az idegen szeme erre örömtől csillant meg és sietve távozott. Egyenesen a gyógyszerüzár felé vette az útját, — és *Fibik Ferenc*né aznap este hiába várta a fiát. Eltűnt az is nyomtalanul, mint évekkel ezelőtt az apja. Harmadnapra végre levelet hozott a posta az aggódó édes anyának. A fiu írását ismerte meg a borítékon és repesve törte föl:

Isten vele édes anyám. — írta a fiu. — Eljött érem az édes apám és én megyek vele Amerikába...

S tegnapelőtt már Amerikából jött meg a fiu levele az édesanyjának. Megírta, hogy édesapja nagyon ember tul az Oceanon s rá is szép jövő va-

rakozik. De még egyebet is írt a fiu. Azt, hogy odaát, apja új otthonában — hat kis testvérkét is talált...

Tebát még sem úgy történt, mint Tennyson idylljében. Az új Arden Enok — családát alapított a bujdosásában... Egyébként az édesanyja, aki fiáért rettegett, megnyugodott a sors végzésében.

— A fiamnak jó dolga van, — mondogatja az ismerőseinek. Segitse is meg a jó Isten odaát a messze idegenben...

— **Altred de Musset vázlat.** *Adolf de Brissou* nagyon érdekesen írja le a Tempsben azt a látogatását, melyet Musset Alfréd aggnővérénél tett a napokban. A nyolcvan éves *Lardin de Musset* asszony számos emléket mutatott bátyjából, köztük egy vázlat könyvet is, melyben pompás karrikaturák vannak Musset tollából. Ezek közt a karrikaturák közt a legérdekesebbek azok, melyek Musset olaszországi útjából származnak s melyek Musset kedvesét, *George Sand*ot ábrázolták. *George Sand* mindenütt nagy gazella szemmel s selymes szempillákkal van lerajzolva. Fő attributumai a nargich, a osibuk és a cigaretta. Némely képen férfi ruhában van s a vékony Musset úgy hat mellette, mint valami dandy.

— **A főlegbűm forradalma.** A most folyó év a földrengések esztendeje. Január tizenkettedike óta, amikor Új-Skóciában rendült meg a föld, körülbelül huszhat napig földrengés volt ebben az évben s számtalan áldozatot szedett az emberek közül. Minden jel arra mutat, hogy a földrengések száma még növekedni fog s hogy a föld belsejében nagy átalakulások és forradalmak mennek végbe. Egy amerikai tudós, *Hampton Fitz*, nagyon érdekes előadást tartott nemrégiben a tenger lenekén végbemenő geológiai átalakulásokról s konstatálta, hogy földünk új forradalmi korszak küszöbén áll. A kis Antillák katasztrófája és a dél-amerikai szárazföld hegyeinek kitörései, a tudós tanár szerint, csak előjátékok azoknak a nagy elemi kitöréseknek, melyek nemsokára be fognak következni. A világtengerek melyén nagy harcok dálnak s az Atlanti-óceán két helyén végzett tudományos megfigyelésekből arra kell következtetni, hogy a Golf-áram jelentékenyen eltért déli irányba. A tenger hőmérséklete jelenleg Amerika keleti partjain két fokkal alacsonyabb a normálisnál. Ennek a lehülésnek Európára nézve is messzemenő jelentősége van, mert a nyár mindig hűvösebb lesz az eddigiekénél. Ha további kibűlés és az áram délére való elhajlása bekövetkeznék, Angolország elveszti mai klímáját, míg Franciaországban és a Földközi-tenger államaiban a tél enyhébb és a nyár hűvösebb lesz. *Hampton* tanár előadása végén kijelentette, hogy a Földközi-tenger medencéjében erőszakos földrengések várhatók.

— **Összeütközött expresszvonat.** A newyork-esikágói vonalon, *Trebeins* állomás közelében, Ohio államban a minap borzasztó vasuti szerencsétlenség történt. Egy szerény szállító vonatnak elszaadt egy kocsija s ennek nekirohant az expressz-szalovonatra, amely az összeütközés következtében kiskiklott. Az expressz-vonatnak csak két utolsó kocsija maradt a sineken s a vonatíró elszakadva, az ütközés következtében pár száz méternyire visszautatott. A kiskiklott kocsik között volt egy gáz-szállító rezervoár is, mely az ütközéstől felrobbant s egyszerre lángba borította a kiskiklott kocsikat. Az utasok közül heten élték s a többiek mind többé-kevésbé megsebesültek. Sokan csak az épségben maradt két kocsis utasainak köszönhetik az életüket, akik önfeláldozó vakmerőséggel láttak hozzá a mentés munkájához.

— **Életunt asszony.** *Halász* Gyula m. kir. államvasuti raktárnok felesége, *Fabrics* Zsuzsanna a Kolozsvári-utca 87. számú ház második emeletéről leugrott és nyomban meghalt. Holttestét a törvényeszéki orvostani intézetbe vitték. Tettének okát nem tudják, de valószínű, hogy idegbetegsége folytán lett öngyilkossá.

— **Halálos bosszu.** A Külső-soroksári-ut 18-ik számú ház előtt ma este a járókelők egy férfi holttestére akadtak; a halottban *Kovács* Imre tizennyolc éves majorost ismerték föl a környékebeliek. A holttesten levő sebek arra vallanak, hogy agyonverték a szerencsétlent. A büntény mellett szól az is, hogy *Bader* József henteslegény, akit *Kovács* a múlt vasárnap elvert a kocsmában, egész héten üzengette *Kovács*nak, hogy a vasárnapot nem élte meg. A kocsmá látogatói közül különben már többen tetek vallomást s e szerint *Kovács* a szeretőjével állt a kapu előtt ma este, mikor legyőzött ellenlele két társával rátámadt. A három ember közös erővel legyűrte a szerencsétlent fiut s aztán addig ütötték, amíg meghalt. Ezután pedig mind a hárman emelkedtek, állítólag *Erzsébetfalva* felé vették útjukat, ahova a rendőrség kiküldöttéi még az éjszaka folyamán utánuk mentek.

— **Életunt pincér.** *Garger* Ferenc, tizennégy éves pincér ma este a Nagyköröna-utca 24-ik számú ház harmadik emeletéről leugrott s azonnal leugrott.

— **Cigányzene a Telefon Hírműködésében.** Ma esti cigányzene közvetítésével kelemes szórakozást nyújt előfizetőknek a Telefon Hírműködés. Nyolc órakor megszólal a Hírműködés **riadójára** s ki sem mozdulva otthonról, pompás cigányzenéket hallhatnak az abszonnens egészen 11 óráig. E cigányzene-átvitelt az Emke-kávéházba közvetíti a Telefon Hírműködés. E zenévitelt azonban megszakított szünet 8 óra 15 percre, mikor a külföldi tévészabályok elvitatása fel a beszélő újság és fél 10—10 óráig, midőn az est folyamán érkezett legújabb hírek felolvasása van napirenden.

FŐVÁROS

(*) **A be nem hajtható hátralékok törlése.** Gyakran előfordul az, hogy egyes előjárások a be nem hajtható hátralékok törlésére a tanácsból kérnek engedélyt. A tanács, annak a kijelentésével, hogy csak a négy koronát meg nem haladó követelések törlésére van jogosítva, egyöntetű eljárás céljából figyelmezteti a kerületi előjárásokat, hogy jövőre a négy koronánál nagyobb összegre rugó hátralékokról mindig jegyzéket készítsenek s ezt terjeszték be a tanácshoz, amelyet aztán — a törlés kimondása végett — a közgyűlésnek fog bemutatni. Az ilyen jegyzékeket a kerületi választmányok is láttamoznia kell és igazolnia azt, hogy a behajtás körül minden intézkedést megtettek és hogy mulasztás semmit sem terhel.

(*) **A Szent István-templom orgonája.** A székesfőváros tanácsa árjelést hirdet a Szent István-templom orgonájának elkészítésére. Az orgonának a templom belsejébe tartozóhoz és a modern technika színvonalához mérten kell lennie, hatvanöt változat (regiszter) magában foglalással. Az orgona szekrényé — a játszó-asztal kivételével — ennek a pályázatnak nem tárgya s azt a főváros hatósága külön fogja megrendeni. A vonatkozó ajánlatokat szeptember hónap 3-ikáig lehet benyújtani, a templom építő-bizottság elnökéhez: **Leng György** tanácsoshoz, a központi városháza II. emeletén.

(*) **Budapest szállói.** A belügyminiszter felhívta a fővárost tegyen jelentést, hogy hány szálló van Budapesten, a szállókban hány szoba van, mi a szobák ára. Az elüljárók megtették jelentésüket. E szerint Budapesten hatvanöt szálló van még pedig az első kerületben három, a másodikban három, a harmadikban tizenegy, a negyedikben nyolc, az ötödikben hat, a hatodikban kilenc, a hetedikben tizenegy, a nyolcadikban tíz, a kilencedikben kettő és a tizedik kerületben négy.

TUDOMÁNY, IRODALOM

○ **A Gyurkovics-leány angol nyelven.** A *Journal de Budapest* mostani száma közli **Herzeg Ferenc** „A Gyurkovics-leányok” című népszerű regényének utolsó részét. A regényt **Gyémánt Vilma** nagyváradi és **Pezter Clemence** párisi írónő közösen tartották a *Journal de Budapest* részére. — Most **Miss Benedicta Stuart** ismert angol írónő, elolvasva a francia fordítást, arra vállalkozott, hogy e bájos magyar tárgyú regényt angol nyelvre fordítsa és ez ügyben már kérte is a szerző beleegyezését.

SPORT

• **Kerékpárversenyek.** Az *Olympia* vezetősége kifoghatatlan abban, hogy a nagyközönség érdeklődését folyton ébrentartás versenyek iránt. Alig lejezdött be az egyik érdekes match, máris kilátásba helyezte a következőt s a még érdekesebbet. Egymásután mutatkoznak be Európa legjobb versenyzői s ha ma-holnap az agilis **Wiegand Tom** Lynton-t hozatná el Angliából szinte természetesnek tartanánk. A mai verseny azért is rendkívül érdekesnek ígérkezett mivel **Sievers** a francia világbajnok küzdelmet vártuk a nátnak nagyon favorizált **Heiny** svájci bajnokkal, s bizonyára nagyon nehéz lett volna a francia győzelme, ha **Heiny** motorja a szolgáltatást lánaszakadás miatt nem mondja. A rendezés mintaszerű volt s az egyik szám után nyomban következett a másik. Versenyrend:

I. **Mezőnyverseny.** 1000 méter. 1. Hoffmann. 2. Pössert. 3. Haringás.

II. **Főverseny.** 1000 méter. Az első előfutamban Hoffmann, a másodikban Frisch az első. Döntő futamban Frisch szépen győzi Hoffmann.

III. **Hataldók verseny.** 1000 méter. 1. Haringás. 2. Vadas.

IV. **Egyórás verseny.** Ennyinek lett hirdelve ugyan, de az első hely közönsége megjedve a hirtelen kerekedett forgószélről, átért a pályán s így meghusított a verseny menetét, ami ugyem lett reális, mivel **Heiny** motorja a második körnél elromlott s így csak **Gergler** és **Sievers** ment. **Sievers** eredménye nem valami különös, mert bár két körrel verte **Gergert**, az eredmény 33 perc alatt csak 26 km. 555 méter.

V. **Augusztusi handikap.** 1000 méter. Első Hoffmann, második Frisch, harmadik Haringás.

VI. **Motorverseny.** 5000 méter. Hoffmann motorjával játsza veri **Frenner-Salmann** motor taneiját.

Idő: 5 perc 32 másodperc. (Múlt heti eredmény 5 p. 2 mp.)

VII. Minthogy az egyórás versenyben **Heiny** nem mérhette össze erejét **Sievers**sel, a vezetőség tizenöt kilométeres újabb versenyt rendezett, a mivel igazán lekötözte a közönséget. Csak most volt alkalom látni **Heiny** igazi képességét ki mint a forgószél indult meg s már a 16-ik körnél két körrel verte az amatőr világbajnok **Sievers** a közönség tomboló tetszése között. Az utolsó körök szédülétes sebességgel teszi meg s rekordot ér el, mely a következő 15 p. 47¹/₂ mp. 2-ik **Sievers** 3-ik **Gergler**.

• **Kottingbrunni versenyek.** Ma érte el tetőpontját a kottingbrunni meeting a Helenthal díj lefutásával. A verseny favoritja **Never** in doubt volt, melyet annyira fogadtak, hogy dacára a verseny egészen sötét voltának, csak 1¹/₂-szeres pénzt adtak rá a könyvesek. Tegnap sok pénz jött még **Aachenre** is, de míg **Never** in doubt legalább a harmadik helyre tudott lejutni **Aachen** helyzetellenl végezte futását. A versenyt **Gavallér**, gróf **Andrássy Géza** Best Man—**Gracie** Hamptontól származott sárka ménje nyerte meg **Wiking** ellen. A többi futamok is legnagyobb részt a kevésbé fogadott lovak győelmével végződtek.

A verseny részletes eredménye a következő:

I. **Nyeretlen háromévesek gátversenye.** Díj 1800 korona, távolság 2400 méter. a auner **V. Küzdője** (Poole) első, gróf **Meran F. Eitel** **Prokop-j** (Fees) második, **Dreher A. Hajdu-j** (Huxtable) harmadik. Azután: **Alésia**, **Nyájas II.**, **Bieta**, **Belle alliance**. Totalizátor: 10 : 80. Helyre fogadások: I. 50 : 92. II. 50 : 84. III. 50 : 97.

II. **Eladók verseny.** Díj 2000 korona. Távolság 1600 méter. **Zangen J. Glen** **d'arja** (Smejda) első, **Baró Uchtritz Zs. Fexja** (Zsebok) második, **Mr. C. Wood** **Fülöpje** (Bonta) harmadik, azután: **Békés**, **Nelus**. Totalizátor: 10 : 19. Helyre fogadások: I. 80 : 65. II. 50 : 80.

III. **Kétévesek handicapje.** Díj 2000 korona. Távolság 1000 méter. **Dreher A. Rama** **thark-j** (Clemson) első, **Mr. David E. Styria-j** (Manno) második, **Krausz L. Ismét-je** (Sack) harmadik. Azután: **Juneh**, **Sorrento**, **Cset Caserta**, **Elsa Klara**. Totalizátor: 10 : 80. Helyre fogadások: I. 50 : 96. II. 50 : 167. III. 50 : 79.

IV. **Helenthal-díj.** Díj 40000 korona. Távolság 1000 méter. **Gróf Andrássy G. Gavallera** (Russe) első, **Baró Harkányi I. Wikingje** (Adams) második, **Herceg Taxis M. E. Never** in doubtja (Warne) harmadik. Azután **Lo del loro**, **Orien**, **Kaipag**. **Ornament**, **Lubin**, **Jongleur**, **Sohas-m**, **Aachen**, **Win**. Totalizátor: 10 : 113. Helyre fogadások: I. 50 : 544. II. 50 : 151. III. 50 : 103.

V. **Schloss-Park-Handicap.** Díj 5000 korona. Távolság 1000 méter. **Mautner V. Kippiasa** (Southey) első, **Krausz L. Maestroja** (Sack) második, **gróf Degenfeld J. Royal Flushje** (Russe) harmadik, azután **Takaros**, **Haideros**, **Csatt**, **Quid nunc**, **Ne engedj**, **Hippokratés**, **Javorina**, **Never mind**, **Philister**, **My Lady**, **Aide-de-camp**. Totalizátor: 10 : 134. Helyre fogadások: I. 50 : 144. II. 50 : 137. III. 50 : 133.

VI. **Gátverseny.** Díj 4000 korona. Távolság 2800 méter. **Herceg Auersperg F. Florestanja** (Williamson) első, **Mr. Witte** **Da kommt sie** (Brown) második, **Mautner V. J'insisteje** (Poole) harmadik. Azután **Geranium**. Totalizátor: 10 : 14. Helyre fogadások: I. 50 : 51. II. 50 : 52. **Geranium** ebukot, **Iovasa** **Morán** kulcsesontórést szenvedett.

VII. **Handicap.** Díj 2000 korona. Távolság 1800 méter. **Krausz L. Maródeurje** (Sack) első, **Eleonorenhoff** **ménés Bécse** (Barker) második, **Mravik P. No-goodja** (Adams) harmadik. Azután **Aigrette**. Totalizátor: 10 : 23. Helyre fogadások: I. 50 : 84. II. 50 : 69.

TÖRVÉNYSZÉK

§§ **A munkanélkülek vámpírja.** **Szokolka** **Endrének** „*Szokolka* **Endre** és társa hatóságilag engedélyezett ingatlanforgalmi, üzlet adás-vételi irodája” volt a fővárosban. De nem annyira az üzletet közvetítésből járó jövedelmekre, mint a munkát és foglalkozást keresők kancúciójára pályáztak. Bár irodájában heteken át nem fordult meg senki, a lapok apróhirdetéseiben hirdette, hogy nagyforgalmu irodája részére óvadékkal rendelkező rodaszolgákat alkalmas. A hirdetés folytán valóságilag megostromolták az irodát a némi óvadékkal rendelkező munkanélkülek és **Szokolka** nyomban ki is választotta közülük a megfelelőket, akiknek tudniük a legtöbb kancúciójuk volt. Így **Korosi Ambrus** 400 koronát, **Jornai József** 300 koronát és **Fokorny János** 200 koronát fizetett le óvadék gyanánt és nyomban elvették állásukat az iroda előszobájában. Dolg azonban egyáltalán nem volt. Midőn pedig láták, hogy sem a kiadkötő bavi fizetést nem kapják meg, sem pedig óvadékiukat nem kapják vissza **Szokolkától**, lejelentették a rendőrségnek, amely azonban le is tartóztatta a szédelőt. A budapesti törvényszék **Szokolkát** család büntette miatt **másfélvezetendei bürtövre ítélte**. A kir. ítélőtábla a büntetést **egy évre** leszállította.

EGYESÜLETEK

(Működő előzés.) A **Dombovári** **működők** a **Tízoldó** **Flytel** javára kitűnően sikerült előadást rendeztek. A **Próbakézságot** adták elő s a sikerben a következő szereplők osztozkodtak: **Groszmann Etelka** és **Iréke** **Bazgos** **Gedeon**, **Harsányi Péter**, **Bara Juliska** **Harsányi Piroksa**, **Kollmann Ilonka**, **Weiszberger**, **Berencsi Paula**, **Bodnár**, **Kuntás Veronika**,

Lányi, **Kullmann Ödön**, **Groszmann Etelka** ügyes alakítása különösen tetszett a közönségnek. Az előadást tánc követte.

(A berlini Magyar Egyesület.) Hetek óta járja a lapokat a hír a berlini **Magyar Egyesület** választásáról, amely egyik legrégibb köre a külföldön élő magyarságnak. Illetékes helyről veszszük most azt az értesítést, hogy az egyesület egy perccig sem jorgott válságban. Belső bajai ugyan voltak, **Pataki Vilmos** elnök váratlan és megokolatlan lemondása következtében, de azok is elismultak azóta, hogy a közgyűlés új elnököt és választmányt választott. Az új elnök, **Lautenburg Zsigmond**, berlini színházigazgatóvá lett hazánkba, aki ugyszólván évről-évre jelét adja egy-egy alapítványával, mennyire magyarnak éri magát most is. Alnököknek ugyanakkor **Timár Dagobert**, egy berlini szabadalmi iroda tulajdonosa és **Molnár Géza** mérnök, titkárnak **Sorger Armin**, jegyzőnek **Egri Samu** műépítész, könyvtárosnak pedig **Gérmayer Jenő** választott meg. A válság szerencsés elsimításában nagy része van **Krausz Bernátnak**, az egyesület elnökségének és volt elnökének.

TÁVIRATOK

Castletown (Irland), augusztus 3. A **Hannibál** hadihajó két tisztje és egy matróza tegnap az itteni kikötőben a csónak felfordulása következtében, amelyben ültek, a vízbe fulltak.

Lille, augusztus 3. Az itteni képviselőválasztásnál **Bonté** progresszát 6418 szavattal megválasztották **Ghesquière** szocialista (kollektivista) ellenében.

Norðerney, augusztus 3. **Gróf Bülow** birodalmi kancellár **Kielbe** utazott, hogy **Vilmos** császárt elkísérje **Revalba**.

André hadügyminiszter beszéde.

Moulins, augusztus 3. Tegnap leplezte le **Allier**-megye az 1870-ben elesett katonák emlékszokrét. Jelen volt **André** tábornok hadügyminiszter is. A hadügyminiszter az alkalommal beszédet mondott, melyben utalt arra, hogy a legyőzött Franciaország ismét felemelkedett és azt mondta, hogy ma minden polgár felelős a jövőért. **Lejnyük késezen**, így végezte a miniszter, **életünket üldözni a házáért**, melyek elezárás után maradjon fenn számunkra. A szobor leplezése után rendezett lakomán **André** tábornok hadügyminiszter újabb beszédet mondott, amelyben kifejtette, hogy ő sohasem hajlaszta a népszerűséget. Ami a két éves szolgálati időt illeti, a mellett a hadseregnek ugyanabban az erőben kell fenntartatnia, amelyben jelenleg van. A szolgálat ugyan nagyobb követelményeket fog támasztani, de e helyett kiegyenlítő fog hatni és így meg fog felelni az ország óhajításának, mely hatalmasabbnak akarja látni hadseregét a világ összes hadseregéinél.

A szerb kölcsön.

Belgrád, augusztus 3. A **szkupstina** ma megkezdte a kölcsönterv tárgyalását. A vitát **Brasinács** és **Simics** ellenzéki képviselők nyitották meg, akik közül az előbbi ellene nyilatkozott **Szerbia** minden további eladósodásának és kifejtette, hogy **Szerbia** legközelebbi célja az kell hogy legyen, hogy az állam bevételi forrásait gazdag termelő erejének teljesítése és racionális kihasználása által növeljék. **Radosavljevic** a terv elfogadása mellett nyilatkozott, mely lehetővé teszi a szerb pénzügyi igazgatásra mászényí súlylyal nehezéző függő adósság törlesztését. **Avakumovic** **Jován** a kölcsönterv ellen nyilatkozott, főleg a rendkívül magas kibocsátási kötségeket és a túl hosszú határidőt kifogásolva, amelyet a bankcsoportnak az emisszió keresztülvitelére adnak. **Protics** hangszólta a függő adósság törlesztésére telveendő kölcsön szükségét, de igértet kívánt hogy előzőleg szentesíteni fogják a tulkiadásokat előtű törvényt. Azt kívánja, hogy a kormány nyilatkozzék, mily módon **Jovanovic** fedezni az új kölcsön annuitását. Miután **Szavomovic** a javaslat mellett és **Sosics** ellene beszéltek, a tárgyalást holnapra halasztották.

A galiciai parasztsztrájk.

Lemberg, augusztus 3. A mezei munkások sztrájkja egyre tart. **Boubokban** a sztrájkolók az idegen munkásokat nem bocsátották a munkához. **Katonai** segélyt rekviráltak. **Szorszenovcében** (borovci járás) az idegen munkások megérkezésénél rendezőzavarsok voltak. A csendőrség és a katonaság helyreállította a rendet. Tíz embert elbujtas miatt letartóztattak.

Duló csatak után.

Hága, augusztus 3. **Steyn**, az **Oranje-közvársaság** volt elnöke családjával, **Fisher** és **Wessels** kíséretében délelőt **Hockvanhollandba** érkezett; itt **Krüger** nevében **Volmarans** üdvözölte. **Steyn** ezután tovább utazott **Scheveningenbe**, ahová dében megérkezett; a pályaudvaron sokan üdvözölték.

London, augusztus 3. **Mayer Lukács**, aki ma este **Drezdába** utazik, **Edvárd királytól** meg-

hívatást kapott, hogy legyen jelen a koronázásnál. Azt válaszolta, hogy szívesen tett volna eleget a meghívásnak, de orvosi tanácsra a kontinensre kell utaznia, hogy fürdő-kurát használjon.

Johannesburg, augusztus 2. Augusztus 23-ára gyűlést hívtak egybe egy képviselői testület alakítása céljából, amelynek képviselői intézmények hiányában hivatalos lesz, hogy minden közérdekű ügyben autoritással nyilatkozzék. A rand bíráskodásának vezetői egy szervezetet létesítenek, abból a célból, hogy több politikai és szociális reformot érjenek el.

KÖZGAZDASÁG

Osztárk-Magyar Bank. A jegybank állása július 31-én a következő volt: Bankjegyforgalom 1,484,068,000 korona (+ 68,387,000 korona), ércérszlet 1,422,148,000 korona (+ 508,000 korona), váltótárca 223,388,000 korona (+ 23,500,000 korona), lombardüzlet 44,707,000 korona (+ 697,000 korona), adómentes bankjegy-tartalék 331,053,000 korona (- 67,610,000 korona).

A gazdasági munkás-segélypénztár. Széll Kálmán mint belügyminiszter a következő rendeletet intézte a vármegyei törvényhatósági, rendezett tanácsú városi és községi árvaszékekhez:

Az 1900. évi XVI. t. c. értelmében a m. kir. földmívelési miniszter hatósága alatt „Országos gazdasági munkás- és cseledegysegélypénztár” szerveztetett, amelynek célja a pénztár rendes és rendkívüli tagjai, a gazdasági külső cseledek és azok családját a törvényben megjelölt esetekben segíteni. Ezen nagy, szociális jelentőségű célra való tekintettel figyelemmel a címet, hogy minden rendelkezésre álló módon hason oda, miszerint, nemre való tekintet nélkül, minden munkás-igazolvánnyal bíró gazdasági munkás vagy szolgálati (cseled) könyvvél bíró gazdasági (külső) cseled, továbbá minden gazdasággal foglalkozó egyén, aki a belépésekor 14 életévét betöltötte és gyámhatóság alatt áll, a segélypénztárba belépjen. Együtt legyen köllő felügyelettel arra, hogy a belépettek törvényes képviselői az elváltat kötelezettségek eleget tegyenek, hogy segítségük esetében a kiskorúak a pénztárt igénybe is vehessék. A belépést, valamint a befizetések teljesítését a cím a gyámi évszámadások és a kiskorúak személyi állapotáról szóló jelentések vizsgálata során eszközölheti. Széll Kálmán s. k.

Főkapitány a házalók ellen. Az Üveg- és Porcellánkereskedők és Üvegesek Országos Egyesülete — mint annak idején megírta — küldöttségileg kérte meg Budapest székes-úrváros főkapitányát, hogy a nagybörzést külföldi selejtező üveg- és porcellán-halmikkal való házalást a főváros egész területén, amennyire lehet korlátozza, annál is inkább, mert ezek a házalók legnagyobb része még a törvény által előírt engedélytől és iparigazolvánnyal sinosen föl-szerelve. A főkapitány a napokban értesítette az Üveg- és Porcellánkereskedők Egyesületének elnökségét, hogy a köllő intézkedést megette arra nézve, hogy mindazok, kik a fővárosban üveg- és porcellánárunkkal házalást engedély nélkül jogosulatlan házalást üznek, valamint azok, akik az ablakbeavagatás szabályszerű igazolvány nélkül gyakorolják, rendőröközgek által az illetékes iparhatóságokhoz jeleljék.

Országos molnár-kongresszus. A folyó évi szeptember hó 7-ik és 8-ik napján megtartandó országos molnár-kongresszusra már eddig is ezernél több ma-lomtulajdonos és bérió jelentkezett. A Budapestre utazók kedvezményes áron válthatják meg menet-jegyjeiket. A tárgyszorozat minden pontja a féktelen verseny folytán hanyatló malomiparon van hivata segíteni. A kongresszus elnöke Főrs László volt kereskedelmi államtitkár, országgyűlési képviselő, titkára Jutassy Ödön, a molnárók Lapja szerkesztője, akinek folyó augusztus hó 20-ikáig lehet jelentkezni és aki az összes felvilágosításokat megküldi.

Vasúti áruforgalmunk Romániával ez év első felében a kiviteli irányban a tavalyi 72,980 tonnáról 82,954-re emelkedett, a behozatalban (82,140 tonna) pedig csaknem változatlan maradt. A kiviteli mennyiségből mintegy 60% magyarországi, főleg erdélyrezi származású árukra esik. Legjelentékenyebb cikk volt a kivitelben a faáru (42,515 tonna), ezután a vas-és vasáru (12,105 tonna), a szén (9450 tonna), ez utóbbi kivitele az ismert román vámintézkedések folytán általában hanyatlott. A behozatali mennyiségnek több mint felére (39900 t) gabonára esik; növekedett a gabonabehozatal némi csökkenésével szemben a nyers kőolaj és benzín behozatala, a tavalyi 11.160 tonnáról 16,890 tonnára; a korpabehozatal 1736 tonna, a foszfát 2980 tonna volt; egyéb behozott cikkek csak kis mennyiséggel szerepelnek, amintogy Románia kivitele egyáltalában főleg a tengeren és részben a Dunán veszi útját a nyugati fogyasztási piacok felé.

Vetőmagvak. (Mauthner Ödön tudósítása.) Az elmúlt héten a magüzlet rendkívül nyugodt volt és a forgalom csak kisebb tételekre szorított bitorhéréből, muharvag és tartórpából. Ezen üzletelenséghez bizonyára nagy mértékben hozzájárult az erősen tolyamathban lévő aratási munka. Bitorhère igen nagy mértékben ajánlatik és ez okból nehezen is helyezhető el.

Jegyzékek nyers-árúrt 50 kilónként Budapestén érte: lucernamag 68.—76.— K., muharvag, kitűnő csiraképes 12.—14. K., muharvag, jó csiraképes 11. K., muharvag, régi mag 8.—9.— K., vörösköles régi mag 7.—8.— K., bitorhère 15—17 K.,

Szerkesztői üzenetek.

— Kéziratokat nem adunk vissza. —

Egri előfizető leánya. Magánután is végezheti az elméleti részt, de a gyakorlatot már nem pótolhatja semmivel. A tanfolyam két évre terjed. Végezheti az Országos kiseddővegyelet övönöképezedjében, Budapest, VII. Szegényház-tér 17.

Há előfizető 20. 1. A miniszterelnöknek 40.000 korona évi fizetése, 24.000 korona személyes pótléka és természetbeni lakása van. 2. A miniszterek 24.000 korona évi fizetést és 4000 korona lakaspénzt kapnak. 3. Az altábornagynak, tábornagynak és tábornagynak „nagyméltóságú” címzés jár. 4. A miniszterelnök rendelkezési alapja, amelyről elszámolni nem tartozik 400.000 korona. 5. Három évi miniszterség után nyugdíjat kap, amely azonban a 16.000 koronát meg nem haladhatja. Nyugdíj tekintetében a miniszterelnök és a többi miniszterek közt nincs különbség.

B. P. Krasna. 1. Olyan könyvet nem ismerünk. 2. Páris, London, Berlin, Bécs, Zürich, Bern, Drezda, Stockholm, Pétervár, Róma, Milano. 3. Ha az egyetem rektori hivatalának írja, szívesen küldenek prospektust.

S. H. 25.440. 1. Záros határidő augusztus 25-ike. 2. Melléklendők születési, tanulmányi és orvosi bizonyítványok. 3. Az illetékes kerületi előjáróságnál, 4. Tiszti orvossal vizsgálattassa meg magát. 5. Négy korona. 6. Egy korona.

Sch. D. 1. Ha megbukott, akkor nem lette le sikeresen az osztályvizsgát s így erről bizonyítványt nem kaphat. 2. Budapest, a jobb- és a balparton, Debreczenben, Miskolcson, Kolozsvárt, Aredon, Szegeden, Szombathelyen, Zágrábban. 3. VIII., Népszínház-utca 8.

S. E. Mislánovc. Az a pályázat föltételeitől függ. Ha fönttartotta a jogát, hogy a pályaművek főfőtt választ, akkor csak annak kell 4%-ot fizetni, amelyet elogad és kiválaszt.

H. M. V. Németországba utazhatik utevél nélkül, de ha azután a német határon át tovább akar utazni Franciaországba, akkor utolevet kell váltania a belügyminiszteriumban.

218.793. sz. előfizető. Megszólítás a folyamodványban: Méltóságos Püspök ur, Főüzletelendő Atyám! kívüli pedig: Méltóságos és főüzletelendő dr. gróf Széchenyi Niklós urnak, győregyházmegyei róm. kath. püspök.

G. M. Kaposvár. Ha szegény és ezt hatósági bizonyítvánnyal igazolni is tudja, akarmelyik iskolában megkapja a tandíjmentességet. Különb a tandíj maga sehol sem haladja meg azt az összeget.

Előfizető felesége, Kassa. Egy ügyes bőrgyógyászal méltóztassék konzultálni, mert nem lehetetlen, hogy a vörösség a bőr valamelyik betegségének a jelensége.

Előfizető leánya. 1. Canossa egy olasz helységnek a neve, Reggói közelében, amelynek híres várkastélyában egykor IV. Henrik császár megalázta magát VII. Gergely pápa előtt. Azóta mondják, hogy „Canossába ment”, ha valaki beismeri a hibáját s a kienegszelődést keresi. 2. Társadalmilag művészet számba megy a foglalkozás, a törvény előtt azonban ipar; amelyet csak iparengedélyvel folytathat valaki.

Cz. F. K. K. 1. Lehet, ha t. i. a fél nem jelenik meg személyesen a tárgyaláson. 2. A följelentést megteheti, de aligha fog vele valamelyes célt elérni. 3. Sárosta nézve az eperjesi, Zempléne nézve a kassai ügyvédi kamara illetékes.

G. L. Huszt. Rettenetes elvételtséggel kell ahhoz, hogy valaki az atyját család mint jelentsé föl. Annál súlyosabb az eset, ha az illető még a hatóságokat is meggyanúsítja, hogy vele szemben az atya pártján állanak. Ha így volna, még akkor is nekik volna igazuk.

B. L. 1. A kereskedelmi miniszter ezidőszereint Budapestben van. Lakása: IV. Vigadó-tér 1. 2. B. L. szerkesztő VIII. Sándor-utca 22. szám alatt lakik. 3. Ezt csak a miniszter tudná megmondani.

L. L. Szatmar. 1. Az első két évben a hadüny-minisztertel 480 korona, a harmadik és negyedik évben 720 korona ösztöndíjat s az ötödik évben vizs-gára 108 korona segélyt kap. 2. Méltóztassék a Mil-litárrtliche Applikations-Schule igazgatóságához (Bécs) fordulni.

F. S. A közigazgatási tanfolyamra most már csak érettségi bizonyítvány alapján vesznek föl hallgatókat.

W. S. Semmi okunk sincs, hogy üzenetünket megváltoztassuk. Fenntartjuk továbbra is hogy a né-met elem a nagyobb.

K. B. Pozsony. Először ölvételi vizsgát kell tennie, aztán beiratkozhatik magántanulónak s az év végén vizsgáztatik. A vizsgadíj 80 korona.

Sch. J. Győr. Körülményesebben tessék megírni, hogy milyen pályára akarja adni a fiut, akkor utbaigazítást adhatunk.

U. B. Nyiregyháza. Nem iratkozhatik be a tan-folyamra, nem is veszik föl.

G. M. 1. Tamási. Nem lehet belépni. 2. Nyolc kö-zépsikolai osztálybizonyítvány és érettségi alapján föl-vezetik. 3. A polgári iskolákra nyerhet tanítói képesítést.

G. L. Nem ismerjük a diszociációt. Méltóztas-sék a budapesti I. honvédkerületi parancsnökséghez fordulni.

F. F. A pénzügyigazgatóság tehet ellene ki-üregt s az engedélyezés kiadását esetleg meg is ta-gadhatja.

Sch. H. Pottornya. Ninesen semmi jelentősége, azért mindenki szabadon használhatja.

Duna, Pozsony. Lehet, de csak a vallás- és köz-oktatásügyi miniszter engedélyével.

D. M. A hitközség által kivettelt mindennemű adót tartozik megfizetni.
220.590. sz. előfizető. A bárót méltóságos cím-zés illeti meg.
L. Gy. Ugy tudjuk, 16%.

Z. Zs. Az intézet felszámolás alatt áll. Méltó-ztassék tehát nyugodtan bevárni, míg sorrendben az ön ügye is tárgyalásra kerül s akkor, ha lesz miből, mindenesetre kiállítását nyer. Megtámadhatja pörrel is, de ezzel éppenséggel nem fogja siettetni az el-intéztést.

S. A. Sárospatak. 1. Fölvételi vizsgát kell ten-niük. 2. Diktálzat. 3. A II. polgári osztály összes tárgyaiból. 4. A hitközséghez kell folyamodni, hogy tartózkodási helyén vizsgáztassék. 5. Nem elég, a közöségi kell hivatalos bizonyítványt beszerzeni.

Gr. Zs. Nagyszombat. 1. Orleansz. 2. Annait je-lent, hogy megalázza magát, bocsánatot kért, megve-zekelt. 3. Joggal használja.

Mindentudó. Kettőről tudunk, a Fröbel-féle egyesület és az Országos Kisdődő Egyesületi inté-zeteiről.

K. L. M. N. Méltóztassék a Mérnök- és Építész egy-lethez fordulni. Budapest, IX. Üllői-ut 25.

M. B. Jelentse föl az esetet a vármegyei főor-vosnak. Az majd rendet csinál.

Keszthely. Igen, a vasárnapi munkaszünet azo-kat a kereskedőket is kötelezi.

J. G. Nagy-Kőrös. Vidéki Félix bélyegkereske-dése, V. Váci-kört 6.

Rendelő. Külföldi cézgeknek nincs meg a jegy-zékük a szerkesztőségben.

Terz. Mind a kettőnek a huga.

K. K. Az a hirdetésnek megszabott díja.

R. V. S. S. Ha észre veszi, nem szabad kiadnia.

A KRONDORFI A LEGJOBB NYALKAOLDÓ GYÓGYVIZ.

Szalai és Társa bank és váltóüzlete
a m. kir. szah. osztálysorjárték fölarústója
Budapest, VII., Erzsébet-kört 12.
Vesz és elad sorsjegyeket, érték papirokat és állam-papirokat a napi áron, elad sorsjegyeket részlet-fizetésre, ellenőri a sorsjegyek huzását, beváltja a kisorsolt sorsjegyeket és az esedékes szel-vényeket. — Pénzkölcsönt nyújt mindennemű sorsjegyekre és értékpapirokra.

Napirend.
Naptár: Hétfő, augusztus 4. — Római katolikus: Domoikos. — Protestáns: Domoikos. — Görög-orosz: (július 22.) Magdoina. Zsidó: Ab 1. — Nap két: 4 óra 26 percek. — Nyugszik: 7 óra 13 percek. — Hold két: 5 óra 11 percek reggel — Nyugszik: 7 óra 11 percek este.
A miniszterek nem fogadnak.
Nemzet Szalon állandó kiállítás (Ferenciek-tére 9. sz.) d. e. 9 órált este 7-ig. Belépődj 50 fillér.
Nemzeti Múzeum. Allatár. Nyitva délelött 9 órált déltán 1 órált. Többi társi 1 korona belépődjál tekint-hetők meg.
Technológiai Iparmúzeum. Nyitva délelött 9—1 órált.
Közlekedési Múzeum a Városligetben délelött 9 órált 12 órált és déltán 2—6 órált.
Szabadalmi leltár (Erzsébet-kört 19.) nyitva délelött 9—1 órált.
Mentőgyesület helyiségei a Markó- és Sölyom-utca sar-kán, reggel 8 órált este 6-ig.
Egyetemi füvészkert az Üllői-uton délelött 7 órált 12 órált és d. u. 2 órált 7 órált.
Allatker a Városligetben nyitva egész nap. Belépődj 60 fillér.
Magyar Kereskedelmi Múzeum. Igazgatóság, kereske-delmi szakkönyvtár és keleti mintár: V. kerület Váci-kört 32. szám alatt. Hivatalos órák: délelött 9-től déltán 2 órált. Hazai termékek állandó kiállítás és kereskedelem-történet-gyűjtemény, továbbá a házi-ipari kiállítás (melyben az utz levetetőség arusiásokat is eszközöl) a városi ipar-csarnokban nyitva: délelött 9 órált 12 órált és déltán 3 órált 6 órált. A külföldi kirendeltségek központi üzlet-vezetősége (Magyar kereskedelmi részvénytársaság) V. Váci-kört 32. szám alatt.

A Magyar Tudományos Akadémia
által legújabbán
a BULYOVSKY-díjjal
kittüntetett munka:
Szatirák.
.... Irta
KOZMA ANDOR.
Ára füze = Vásonkötésben
5 K. 20 fil. 7 korona.
Megjelent és kapható az ATHENAEUM Irodalmi és nyomdai részvénytársulatnál Budapest VII. ker., Kerepesi-út 54. sz.

FOVAROSI NYARI SZINHAZ.

Hétfő, 1902. augusztus hó 4-én.

Üdvöske.

Operett 3 felvonásban.

Kezdeté 7 órakor.

VÁROSLIGETI NYARI SZINHAZ.

Hétfő, 1902. augusztus hó 4-én.

Sziklai Kornél vendégfellépével.

A három kivánság.

Vig operett 3 felvonásban. Zenéjét szerzerzte Zieher. Magyarosította Dr. Beldi Izor. Kezdeté 7 1/2 órakor.

Ős-Budavára.

Nyitva délután 6 óráttól reggeli 4 óráig.

Remek, egészen új varieté-műsor.

Hille Sidy Nirvana színes előlévő. Stelling & Bevell James Bard excent. nyújtóverségek. Jones Edgar banjo-művész. Steinhardt Géza a közkezdvel komikus szójátka és fellépő a szalmazselyg című bohózatban. M. kir. honvédeknek hangversenye. Frand meoh. színháza. Színre kerül, Ördög Robert. Lovarás. Számos egyéb szórakozás. Belépőjű 60 fillér. Gyermekjegy 20 fillér. Kedvezményes jegyek minden tőzsdében.

BAYER-féle MAGYAR TURISTA-TAPASZ

gyúszym-, bőrkéreg- és bőrkeményedés ellen biztosan és gyorsan ható szer. I eredeti tekercs 80 fill. I korona beküldése után bérmentve küldi az egyedül készítő a. Vöröskereszt gyógyszerárta. Budapest, VI., Andrássy út 84. Kapható gyógyszerárta és drogeriákban.

Középzenkölcsön Földbirtokokra

a beértekk háromnegyed részéig 4% ellenében 15-60 évi törlesztésre. Kataszteri birtokok és teleknyomvi kivonat küldendő be. Ingatlan- és Jelzálog-Forgalmi-Intézet, tulajd.: GURKÉ Ferenc. Budapest, VI., Váci-körút 39. szám. Fennállása óta közel 200 millió koronát meghaladó kölcsönöket konvertált. Alapítottát 1890-ben.

BUTOR

nagy választékban részlete és készpénzre a legolcsóbb gyári áronként GONDA S. egyedül raktár István-tér 7. sz.

Arjévként 50 fill. bélyeg be- küldésellenében bérmentve

Elegánsan butoro- zott ucai lakás 2 ablakos szalon, 1 ablakos nálközoba, elő- és fűdőszoba használat, villanyvilágítás, lift, a ház előtti villamvasutóállomás, patotszertű házában a Népszínház mellett. elutazás miatt egy-két előző- 16bb ur számára kiadó. Tuda- kozdhatni: József-körút 2. a házfelügyelőnél. 4293

BUTOR

készpénzért vagy részletfizetésre legolcsóbban FUCHS BODOG-nál BUDAPEST, József-körút 26. Képes arjévként ingyen és bérmentve.

Vidékiek, vagy helybeliek, kik hosz- szabb vagy rövidebb időre szobát bérelni kívánjanak tiszta, világos és frö- frömentesen tisztított kőszobák- nak igen olcsó árban, Fö- herceg Sándor-utca 30. I. em 13/B.

BUTOROK

úgy készpénzért, mint részletfizetésre a leggyorsabb kivitelű legintézősabban Ehrenrett és Fuchs testvéreknél, BUDAPEST, VI., Teréz-körút 8. Képes arjévként ingyen és bérmentve.

Pilis-csabai Clotild-nyaralótelepen a 37. 39 és 41. térképi sz. telkek (az egyik oldalon, szemben a 37. 39. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840. 841. 842. 843. 844. 845. 846. 847. 848. 849. 850. 851. 852. 853. 854. 855. 856. 857. 858. 859. 860. 861. 862. 863. 864. 865. 866. 867. 868. 869. 870. 871. 872. 873. 874. 875. 876. 877. 878. 879. 880. 881. 882. 883. 884. 885. 886. 887. 888. 889. 890. 891. 892. 893. 894. 895. 896. 897. 898. 899. 900. 901. 902. 903. 904. 905. 906. 907. 908. 909. 910. 911. 912. 913. 914. 915. 916. 917. 918. 919. 920. 921. 922. 923. 924. 925. 926. 927. 928. 929. 930. 931. 932. 933. 934. 935. 936. 937. 938. 939. 940. 941. 942. 943. 944. 945. 946. 947. 948. 949. 950. 951. 952. 953. 954. 955. 956. 957. 958. 959. 960. 961. 962. 963. 964. 965. 966. 967. 968. 969. 970. 971. 972. 973. 974. 975. 976. 977. 978. 979. 980. 981. 982. 983. 984. 985. 986. 987. 988. 989. 990. 991. 992. 993. 994. 995. 996. 997. 998. 999. 1000.

Diesel-HÖ-ERŐGÉPEK

féle szab. elsörangú erőgépek. Összehasonlíthatatlan csekély mennyiségű tüzelő-anyagot (nyers kőolajat) fogyasztanak, ellanyira, hogy a tényleges löerő óránként csak 2-3 fillérbe kerül. A nyersolaj tökéletesen és füst nélkül ég el. A Diesel-gépek mindenkor föltétlenül üzemre készek, rendkívül pontosan, az ellent- állással arányosan szabályoznak, a mért is

villamos világítási telepek és váltakozó terheléssel járó üzemek részére különösen alkalmasak. Részletes fölvilágosítással, képes leírással költségvetéssel szívesen szolgálunk.

Fegyver- és gépgyár részvénytársaság Budapest.

ÁLLAMI FELÜGYELET ALATT! Gerő Ferenc katonai előkészítő-iskolája az egyéves önkéntességi képesítő vizsgára. VI. Nagy János-utca 3. szám. Ezen több év óta fennálló és szép sikerrel működő iskola előkészíti 6 és 10 hónapra terjedő tanulmányon az önkéntességi vizsgára kiváló középiskolai tanárok közreműködésével olyan ifjakat, kik az önkéntességi jogviselő állományba bizonyítványon nem bírnak. Részletes Az új tanulmány szeptember 1-én kezdődik. Beiratás naponta délután 4-7 óráig. VIDÉKIEK RÉSZÉRE INTERNATUS.

Magyar Könyvtár

Kiadja: LAMPEL R. (Wodianer F. és Fiai) és és kir. udv. könyvkereskedés Budapest, Andrássy-út 21. Szerkeszti: RADÓ ANTAL.

Egyes szám ára 30 fillér. A zárjelbe tett név a fordító, illetve a közzétesztő neve. Minden füzet egyenkint kapható.

- 1. Katona Y. Bánk-bán. (Bethly Zs.)
2. Marquis de Apré. (Tóth B.)
3. Beuzanet D. Valogatót ódái.
4. Coppée. Kovácsok szatirja s egyéb eib. költém. (Radó A.)
5. Kéfalussy K. A kérés. (Bethly Zs.)
6. Spilusius. Humoreszek.
7. De Amicia. A bor. (Tóth B.)
8. Ernyei Sándor. (Bánóci Z.)
9. Maurice-Fortier. Trüby. (Fai B.)
10. Cakonas. Dorottya. (Négyesy.)
11-12. Arany János válogatott balladái. Isk. kiad. (Riedl.)
13. Olasz elbeszélő tára. (Armbusz Z.)
14. Petöfi. Uti rajzok.
15. Dumas. A kaméliás hölgy. (Szemere Attila.)
16. Szomolányi László. Harmadik.
17. Francia elbesz. tára. (Armbusz Z.)
18. Roveita. A becselenelek. (Radó A.)
19. Kéfalussy K. válogatott költéményei. (Bánóci Z.)
20-21. Szakcsere. Szentiványi Zoltán. Fanni hagyományai. Alom. (Arany J. Isk. kiad.)
22. Byron. Manfréd. (Arányi E.)
23. Agai Adolf. Viola. Kára.
24. Székely Miklós. Válogatott versek.
25. Acskay. A leljátszott Prometheusz. (Zilahy Károly.)
26. János M. Válogatott versek.
27. Murgor-Barrière. Bohémélet. (Radó A.)
28. Béla király névtelen jegyzőjelek könyve. (Héssy S.)
29. Molire. Dandin Gy. (Hévesi S.)
30. Gracia G. 1848. március 15.
31. Bourget. 3 elbeszélő. (Hévesi.)
32. Szabó Miklós. Válogatott versek.
33. Turgenyev. Az öökdi kerék. (Sz. Nogáji J.)
34. Kosztich. 1848. júl. 11-iki beszéde.
35. Flammarion Camille. Csillagok. (Tóth B.)
36. Tóth K. A király házassági.
37. Dron. Az ár, az asszony és a halál. (Béni Gy.)
38. Arany. A kisváros története.
39. Dron. A négyüldös. (Vikár B.)
40. A kurucvilág költész. (Kardos A.)
41. Schiller. A messianis menyasszony. (Váradi A.)
42. Petöfi. Elbesz. és hírlapi cikkek.
43. Pos. Rejtelm. történetek. (Tolnai.)
44. János M. Előszó. Rudolf trónörökös.
45. Komma A. Vig elbeszélések.
46. Butti. Az erkölcselet. (Tóth B.)
47. Petöfi. Szavanyú J. naplóját.
48. Levelek Teréz Marhoz. Jókai elszavaz.
49. Tenneyson. Arden Erceher. (Lörinczy Gy.)
50. Murek K. Huszárszenek.
51. Magyar népköltés. (Morray.)
52. Cavalotti. Énekek éneke. (Radó A.)
53. Schiller. A messianis menyasszony. (Váradi A.)
54. Petöfi. Elbesz. és hírlapi cikkek.
55. Pos. Rejtelm. történetek. (Tolnai.)
56. János M. Előszó. Rudolf trónörökös.
57. Komma A. Vig elbeszélések.
58. Butti. Az erkölcselet. (Tóth B.)
59. Petöfi. Szavanyú J. naplóját.
60. Levelek Teréz Marhoz. Jókai elszavaz.
61. Tenneyson. Arden Erceher. (Lörinczy Gy.)
62. Murek K. Huszárszenek.
63. Magyar népköltés. (Morray.)
64. Cavalotti. Énekek éneke. (Radó A.)
65. Schiller. A messianis menyasszony. (Váradi A.)
66. Petöfi. Elbesz. és hírlapi cikkek.
67. Pos. Rejtelm. történetek. (Tolnai.)
68. János M. Előszó. Rudolf trónörökös.
69. Komma A. Vig elbeszélések.
70. Butti. Az erkölcselet. (Tóth B.)
71. Petöfi. Szavanyú J. naplóját.
72. Levelek Teréz Marhoz. Jókai elszavaz.
73. Tenneyson. Arden Erceher. (Lörinczy Gy.)
74. Murek K. Huszárszenek.
75. Magyar népköltés. (Morray.)
76. Cavalotti. Énekek éneke. (Radó A.)
77. Schiller. A messianis menyasszony. (Váradi A.)
78. Petöfi. Elbesz. és hírlapi cikkek.
79. Pos. Rejtelm. történetek. (Tolnai.)
80. János M. Előszó. Rudolf trónörökös.
81. Komma A. Vig elbeszélések.
82. Butti. Az erkölcselet. (Tóth B.)
83. Petöfi. Szavanyú J. naplóját.
84. Levelek Teréz Marhoz. Jókai elszavaz.
85. Tenneyson. Arden Erceher. (Lörinczy Gy.)
86. Murek K. Huszárszenek.
87. Magyar népköltés. (Morray.)
88. Cavalotti. Énekek éneke. (Radó A.)
89. Schiller. A messianis menyasszony. (Váradi A.)
90. Petöfi. Elbesz. és hírlapi cikkek.
91. Pos. Rejtelm. történetek. (Tolnai.)
92. János M. Előszó. Rudolf trónörökös.
93. Komma A. Vig elbeszélések.
94. Butti. Az erkölcselet. (Tóth B.)
95. Petöfi. Szavanyú J. naplóját.
96. Levelek Teréz Marhoz. Jókai elszavaz.
97. Tenneyson. Arden Erceher. (Lörinczy Gy.)
98. Murek K. Huszárszenek.
99. Magyar népköltés. (Morray.)
100. Cavalotti. Énekek éneke. (Radó A.)
101. Schiller. A messianis menyasszony. (Váradi A.)
102. Petöfi. Elbesz. és hírlapi cikkek.
103. Pos. Rejtelm. történetek. (Tolnai.)
104. János M. Előszó. Rudolf trónörökös.
105. Komma A. Vig elbeszélések.
106. Butti. Az erkölcselet. (Tóth B.)
107. Petöfi. Szavanyú J. naplóját.
108. Levelek Teréz Marhoz. Jókai elszavaz.
109. Tenneyson. Arden Erceher. (Lörinczy Gy.)
110. Murek K. Huszárszenek.
111. Magyar népköltés. (Morray.)
112. Cavalotti. Énekek éneke. (Radó A.)
113. Schiller. A messianis menyasszony. (Váradi A.)
114. Petöfi. Elbesz. és hírlapi cikkek.
115. Pos. Rejtelm. történetek. (Tolnai.)
116. János M. Előszó. Rudolf trónörökös.
117. Komma A. Vig elbeszélések.
118. Butti. Az erkölcselet. (Tóth B.)
119. Petöfi. Szavanyú J. naplóját.
120. Levelek Teréz Marhoz. Jókai elszavaz.
121. Tenneyson. Arden Erceher. (Lörinczy Gy.)
122. Murek K. Huszárszenek.
123. Magyar népköltés. (Morray.)
124. Cavalotti. Énekek éneke. (Radó A.)
125. Schiller. A messianis menyasszony. (Váradi A.)
126. Petöfi. Elbesz. és hírlapi cikkek.
127. Pos. Rejtelm. történetek. (Tolnai.)
128. János M. Előszó. Rudolf trónörökös.
129. Komma A. Vig elbeszélések.
130. Butti. Az erkölcselet. (Tóth B.)
131. Petöfi. Szavanyú J. naplóját.
132. Levelek Teréz Marhoz. Jókai elszavaz.
133. Tenneyson. Arden Erceher. (Lörinczy Gy.)
134. Murek K. Huszárszenek.
135. Magyar népköltés. (Morray.)
136. Cavalotti. Énekek éneke. (Radó A.)
137. Schiller. A messianis menyasszony. (Váradi A.)
138. Petöfi. Elbesz. és hírlapi cikkek.
139. Pos. Rejtelm. történetek. (Tolnai.)
140. János M. Előszó. Rudolf trónörökös.
141. Komma A. Vig elbeszélések.
142. Butti. Az erkölcselet. (Tóth B.)
143. Petöfi. Szavanyú J. naplóját.
144. Levelek Teréz Marhoz. Jókai elszavaz.
145. Tenneyson. Arden Erceher. (Lörinczy Gy.)
146. Murek K. Huszárszenek.
147. Magyar népköltés. (Morray.)
148. Cavalotti. Énekek éneke. (Radó A.)
149. Schiller. A messianis menyasszony. (Váradi A.)
150. Petöfi. Elbesz. és hírlapi cikkek.
151. Pos. Rejtelm. történetek. (Tolnai.)
152. János M. Előszó. Rudolf trónörökös.
153. Komma A. Vig elbeszélések.
154. Butti. Az erkölcselet. (Tóth B.)
155. Petöfi. Szavanyú J. naplóját.
156. Levelek Teréz Marhoz. Jókai elszavaz.
157. Tenneyson. Arden Erceher. (Lörinczy Gy.)
158. Murek K. Huszárszenek.
159. Magyar népköltés. (Morray.)
160. Cavalotti. Énekek éneke. (Radó A.)
161. Schiller. A messianis menyasszony. (Váradi A.)
162. Petöfi. Elbesz. és hírlapi cikkek.
163. Pos. Rejtelm. történetek. (Tolnai.)
164. János M. Előszó. Rudolf trónörökös.
165. Komma A. Vig elbeszélések.
166. Butti. Az erkölcselet. (Tóth B.)
167. Petöfi. Szavanyú J. naplóját.
168. Levelek Teréz Marhoz. Jókai elszavaz.
169. Tenneyson. Arden Erceher. (Lörinczy Gy.)
170. Murek K. Huszárszenek.
171. Magyar népköltés. (Morray.)
172. Cavalotti. Énekek éneke. (Radó A.)
173. Schiller. A messianis menyasszony. (Váradi A.)
174. Petöfi. Elbesz. és hírlapi cikkek.
175. Pos. Rejtelm. történetek. (Tolnai.)
176. János M. Előszó. Rudolf trónörökös.
177. Komma A. Vig elbeszélések.
178. Butti. Az erkölcselet. (Tóth B.)
179. Petöfi. Szavanyú J. naplóját.
180. Levelek Teréz Marhoz. Jókai elszavaz.
181. Tenneyson. Arden Erceher. (Lörinczy Gy.)
182. Murek K. Huszárszenek.
183. Magyar népköltés. (Morray.)
184. Cavalotti. Énekek éneke. (Radó A.)
185. Schiller. A messianis menyasszony. (Váradi A.)
186. Petöfi. Elbesz. és hírlapi cikkek.
187. Pos. Rejtelm. történetek. (Tolnai.)
188. János M. Előszó. Rudolf trónörökös.
189. Komma A. Vig elbeszélések.
190. Butti. Az erkölcselet. (Tóth B.)
191. Petöfi. Szavanyú J. naplóját.
192. Levelek Teréz Marhoz. Jókai elszavaz.
193. Tenneyson. Arden Erceher. (Lörinczy Gy.)
194. Murek K. Huszárszenek.
195. Magyar népköltés. (Morray.)
196. Cavalotti. Énekek éneke. (Radó A.)
197. Schiller. A messianis menyasszony. (Váradi A.)
198. Petöfi. Elbesz. és hírlapi cikkek.
199. Pos. Rejtelm. történetek. (Tolnai.)
200. János M. Előszó. Rudolf trónörökös.
201. Komma A. Vig elbeszélések.
202. Butti. Az erkölcselet. (Tóth B.)
203. Petöfi. Szavanyú J. naplóját.
204. Levelek Teréz Marhoz. Jókai elszavaz.
205. Tenneyson. Arden Erceher. (Lörinczy Gy.)
206. Murek K. Huszárszenek.
207. Magyar népköltés. (Morray.)
208. Cavalotti. Énekek éneke. (Radó A.)
209. Schiller. A messianis menyasszony. (Váradi A.)
210. Petöfi. Elbesz. és hírlapi cikkek.
211. Pos. Rejtelm. történetek. (Tolnai.)
212. János M. Előszó. Rudolf trónörökös.
213. Komma A. Vig elbeszélések.
214. Butti. Az erkölcselet. (Tóth B.)
215. Petöfi. Szavanyú J. naplóját.
216. Levelek Teréz Marhoz. Jókai elszavaz.
217. Tenneyson. Arden Erceher. (Lörinczy Gy.)
218. Murek K. Huszárszenek.
219. Magyar népköltés. (Morray.)
220. Cavalotti. Énekek éneke. (Radó A.)
221. Schiller. A messianis menyasszony. (Váradi A.)
222. Petöfi. Elbesz. és hírlapi cikkek.
223. Pos. Rejtelm. történetek. (Tolnai.)
224. János M. Előszó. Rudolf trónörökös.
225. Komma A. Vig elbeszélések.
226. Butti. Az erkölcselet. (Tóth B.)
227. Petöfi. Szavanyú J. naplóját.
228. Levelek Teréz Marhoz. Jókai elszavaz.
229. Tenneyson. Arden Erceher. (Lörinczy Gy.)
230. Murek K. Huszárszenek.
231. Magyar népköltés. (Morray.)
232. Cavalotti. Énekek éneke. (Radó A.)
233. Schiller. A messianis menyasszony. (Váradi A.)
234. Petöfi. Elbesz. és hírlapi cikkek.
235. Pos. Rejtelm. történetek. (Tolnai.)
236. János M. Előszó. Rudolf trónörökös.
237. Komma A. Vig elbeszélések.
238. Butti. Az erkölcselet. (Tóth B.)
239. Petöfi. Szavanyú J. naplóját.
240. Levelek Teréz Marhoz. Jókai elszavaz.
241. Tenneyson. Arden Erceher. (Lörinczy Gy.)
242. Murek K. Huszárs